

Vesd az Úrra gondodat, s
ő majd gondoskodik rólad;
Nem engedi soha, hogy
ingadozzék az igaz.

Zsolt 55, 23

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Mértékadó
Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság

LXXIX. évf. 50. • (3928.)
2023. december 10. • Ára 360 Ft

(Fotó: Merényi Zita)

Isten kegyelmével élve és szolgálva

Ünnepi interjú Ternyák Csaba egri érsekkel

Ha a gondviselő Isten munkatársainak szegődünk, és ha engedjük a Léleknek, hogy szabadon fújjon, akkor még ha nem keressük is, mindig élénk tárnak olyan utak, amelyeken egymást segítve, közösségben úgy tudunk előrelépni, hogy abban a Jóistennek is kedve telik – vallja Ternyák Csaba egri érsek. A főpásztorral hetvenedik születésnapja alkalmából beszélgettünk, melyet december 4-én ünnepel.

– Érsek atya, ha visszatekint az élete legelejére, a szülőhelyére, Fertőszentmiklósról, édesanyjára, édesapjára, milyen örökséget hoz otthonról?

– A családból a leggazdagabb örökségem, ami meghatározza az életemet, a hit, mind természetesen, mind természetfölötti értelemben. Szüleim munkás emberek voltak, édesapám kemény fizikai munkát végzett. Emlékeimben élénken élnek az esti közös imádságok, köztük néhány olyan népi imádság, amelyeket édesanyám a nagymamától tanult. Rá is csodálkoztam Erdélyi Zsuzsanna népi vallásosságához kapcsolódó gyűjteményében egy-egy imádságra, amit otthonról ismerek és a szívemben

őrzök. A család amikor csak tehetett, együtt járt templomba. Szüleim őszinte, meggyőződéses vallásossága mélyen hatott rám.

Édesapám kétkezi munkája révén is a becsületesség mintaképe számomra. Sokszor akarták simlisságra, könnyebben és kényelmesebben elérhető életre csábítani, amiben nem kell teljes odaadással végezni a feladatát, de ő mindenkor becsületes maradt. Egyenes ember volt.

Édesanyám szerint munkabírást és tartást is örökölt. Hálás vagyok a családomért.

Szülőhelyemhez, Fertőszentmiklóshoz kötődik még első papi ideálom, Cseh Sándor plébános. Apor Vilmos közvetlen munkatársa, önfeláldozásának tanúja volt. Tőle hallottam először Győr szent életű püspökéről. Mint jó lelkipásztor erősen hatott rám, jó példájának is tulajdonítom a szívembe később kapott ajándékot, a papi hivatást.

– Gimnáziumi tanulmányait a győri bencésnél végezte, 1972-ben érettségizett. Hogyan emlékezik vissza a diákéveire?

– Először a tanárain jutnak eszembe. Igazi egyéniségek voltak. A teljesség igénye nélkül említhetem Jáki Teodózt Jávör Fidélt atyát...

(Folytatás a 3. oldalon)

Önkéntes házaspárok
a családpassztorációban
5. oldal

Missziós év indult
a Rokolya utcai plébánián
9. oldal

Krisztus a jövőnk
Ferenc pápa apostoli látogatása
Magyarországon. Már kapható
a díszkötet
12. oldal

Imára, bűnbánatra hívunk

Erdő Péter bíboros,
prímás advent első
vasárnapján meg-
áldotta az esztergomi
bazilika harangjait

(Tudósítás a 7. oldalon)

A vallási élet és a teológiai oktatás megújításáért

Négyen vehették át a Fraknoi Vilmos-díjat Budapesten

A Fraknoi Vilmos-díjak átadására november 28-án Budapesten, a Damjanich utcai D50 Rendezvényközpontban került sor. Idén Szelestei Nagy László irodalomtörténész, Baranyainé Kontsek Ildikó művészettörténész, Lakatos Andor történész, levéltáros, muzeológus és Lukácsi Zoltán kanonok-plébános, főiskolai tanár vehette át az állami kitüntetést.

A magyar állam Fraknoi Vilmos-díjjal ismeri el évről évre azokat, akiknek munkássága kiemelkedő a katolikus teológia, filozófia vagy az egyháztörténelem területén, illetve akik tevékenységükkel előmoz-

dították a magyar vallási élet megújulását és a teológia oktatásának fejlődését.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára köszöntőjében a díjjal kapcsolatban utalt rá, hogy a kitüntetettek azt a tevékenységet folytatják, amit az egyházak a múltban végeztek a tudomány, a kultúra területén azokban a műhelyekben, melyekből a mai tudományos élet fakad.

Szelestei Nagy László érdemeit Török Csaba teológus, egyetemi tanár méltatta. A kitüntetett első munkahelye 1973 és 1996 között az Országos Széchényi Könyvtár volt.

(Folytatás a 2. oldalon)

Váltsuk életre az evangéliumot családjainkban!

Marton Zsolt váci püspök, az MKPK Családügyi
Bizottsága elnökének idej körlevele

Kedves Magyar Családok!
Amikor egy rózsabimbó kezd kinyílni és lassan kibontja szirmait, akkor látszik meg a virág szépsége. Ehhez hasonló élményem volt családokért felelős püspökként, amikor visszatekinttem az elmúlt három évre: a járvány szorításából kiszabadulva egyre több személyes találkozás, esemény mutatta meg számomra a családpassztoráció

sokszínűségét, szépségét, az egyházmegyei kezdeményezések gazdagságát és a családok tanúságtételének fontosságát: az egyházmegyei családfelügyelet éves találkozója, a tavaszi és őszi családpassztorációs papi napok és az idén huszonnyolcadik alkalommal megrendezett országos család-kongresszus.

(Folytatás a 8. oldalon)

Közösséget formált A helység kalapácsa

A szentendrei Ferences Gimnázium végzőseinek bálján

(Riportunk a 11. oldalon)

ISSN 0133-1205

2 3 0 5 0

9 770133 120548

Segítsen,
hogy minél több
gyermeknek legyen
boldog karácsonya!

egy hívás online adományozás
banki átutalás
tárgyi adományozás
éltemszer
tűzifa télire
baldogabb karácsony
ételosztás a rászorulóknak
meleg a hideg otthonokba
törődés a nélkülözőknek

1356

ADOMÁNYVONAL
Hívjon, hogy segíthessünk!

Keresztényként csak akkor maradunk állva, ha előrehaladunk

A Szentatya huszonötödik alkalommal tartott katekézist az evangelizáció iránti szenvedélyről: november 8-án délelőtt Madeleine Delbrêl francia katolikus író, költő alakját vázolta fel. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Az evangélium hirdetése iránti szenvedély számos tanúja, a szenvedélyes evangéliumhirdetők közül ma egy huszadik századi francia nőnek, Isten tiszteletreméltó szolgálójának, Madeleine Delbrêlnek az alakját mutatom be. 1904-ben született, és 1964-ben hunyt el. Szociális munkás, író és misztikus volt, több mint harminc éven át élt szegények között, Párizs munkásnegyedében. Az Úrral való találkozásból elbűvölve ezt írta: Ha egyszer megismertük Isten szavát, nincs jogunk ahhoz, hogy ne fogadjuk be; ha egyszer befogadtuk, nincs jogunk megakadályozni, hogy megtestesüljön bennünk; ha egyszer megtestesült bennünk, nincs jogunk megtartani magunknak: attól a pillanattól kezdve

azokhoz tartozunk, akik várják” (*La santità della gente comune*, Gribaudi, Milano, 2020, 71). Gyönyörű, gyönyörű ez a megfogalmazás! Agnosztikusként töltött kamaszkora után – nem hitt semmiben – a húszéves Madeleine találkozott az Úrral, miután megérinti néhány hívő barátjának tanúságtétele. Isten keresésére indul. Hangot ad a magában érzett mélységes szomjúságnak, s egy idő után megérti, hogy „szorongva kiáltó üressége” nem más, mint az őt kereső Isten (*Abbagliata da Dio. Corrispondenza 1910–1941*, Gribaudi, Milano, 2007, 96). A hit öröme arra az elhatározásra készítette, hogy teljesen Istennek szentelje életét, az Egyház szívében és a világ szívében, testvéri egyszerűséggel osztozva az „utca emberének” életében. Költői módon így fordult Jézushoz: „Hogy veled lehessünk utadon, mennünk kell, még ha lustaságunk azért könyörög is, hogy maradjunk. Te egy különös egyensúlyra választottál bennünket, olyan egyensúlyra, amelyet csak mozgásban, csak előrelendülésben lehet megteremteni és fenntartani. Hasonlóan a kerékpárhoz, amely nem tud megállni a kerékein, ha nem tekerjük [...]”

Csak akkor nem dőlünk el, ha előrehaladunk, ha mozgunk, ha a szeretet előrelendít bennünket.”

Ezt nevezi ő a „kerékpár lelkiségének” (*Umorismo nell'Amore. Meditazioni e poesie*, Gribaudi, Milano, 2011, 56). Csak úgy élhetünk a hit egyensúlyában, ha úton vagyunk, ha haladunk előre – ami egyfajta egyensúlytalanság, de így van. A kerékpárhoz hasonlóan működik. Ha nem tekercsz, elesel.

Madeleine szíve állandóan kifelé tartott, és engedte, hogy a szegények kiáltása megszólítsa. Érezte, hogy az evangélium élő Istenének addig kell égetnie bensőnk, míg el nem vesszük nevét azoknak, akik még nem találtak rá. Ebben a szellemben, a világ rezdülései és a szegények kiáltása felé fordulva, Madeleine úgy érezte, arra kapott meghívást, hogy „Jézus szeretetét teljesen és szó szerint megélje, az irtalmas samaritánus olaj-

tól a Golgota ecetjéig, így adva neki szeretetet szeretetért [...], hogy a szeretet két főparancsa megtestesüljön bennünk, és egyetlen eggyé váljon azáltal, hogy fenntartás nélkül szeretjük Jézust, és engedjük neki, hogy teljes egészében szeressen bennünket” (*La vocation de la charité, 1, in Œuvres complètes, XIII*, Nouvelle Cité, Bruyères-le-Châtel, 2015, 138–139).

Végül Madeleine még egy dolgot tanít nekünk: azt, hogy az evangelizálás által

mi is evangelizálódunk. Ezért mondta Szent Pálra utalva: „Jaj nekem, ha az evangelizálás engem nem evangelizál!”

Az evangelizálással az ember önmagát is evangelizálja. Ez egy gyönyörű tanítás. Ha az evangéliumnak erre a tanújára nézünk, mi is megtanuljuk, hogy életünk minden személyes és társadalmi helyzetében, körülményében jelen van az Ur, és arra hív, hogy lakjunk benne ebben a korban, osztozzunk mások életében, vegyüljünk el a világ örömeiben és bánataiban. Különösen arra tanít bennünket, hogy a szekularizált környezet is hasznos a megtérés szempontjából, mert a nem hívőkkel való érintkezés a hívőt arra készíti, hogy folyamatosan felülvizsgálja hívő magatartását, és újra felfedezze a hit lényegét (vö. *Noi delle strade*, Gribaudi, Milano, 1988, 268 és köv.).

Madeleine Delbrêl tanítson meg bennünket megélni ezt a „mozgásban” lévő a hitet, mondjuk így, ezt a gyümölcsöző hitet, amely minden hívő aktust a szeretet cselekedetévé tesz az evangélium hirdetésében. Köszönöm!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media**

A vallási élet és a teológiai oktatás megújításáért

Négyen vehették át a Fraknoi Vilmos-díjat Budapesten

(Folytatás az 1. oldalról)

Ő lett a magyarországi egyházi gyűjtemények szakreferense. Szerkesztésében jelent meg az egyházi gyűjteményekben található, 1850 előtti kéziratok tizenhárom kötetes katalógusa (*Magyarországi egyházi könyvtárak kéziratkatalógusa, 1979–2000*).

Szelestei Nagy László életpályájának második fő állomása a Pázmány Péter Katolikus Egyetem. A Bölcsészettudományi Karnak alapításától (1994) kezdve óraadója, majd 1997-től főállású tanára, előbb docensi, majd 2007-től egyetemi tanári státuszban. Az egyetemi Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet alapító vezetője (1997–2000). A PPKE BTK dékánjává választotta, ezt a hivatalt 2006 és 2009 között viselte. Az immár öt évtizedes tudományos és tanári pályáján kikristályosodott kutatási területe: a 16–18. századi magyarországi művelődés- és irodalomtörténet.

Szintén Török Csaba, az Esztergomi Főszékesegyházi Plébánia kormányzója és a Főszékesegyházi Kincstár vezetője vállalta Baranyainé Kontsek Ildikó laudációját, amelyben egyebek mellett az esztergomi Keresztény Múzeum igazgatójának kiemelkedő, korszakos jelentőségű vállalásaira hívta fel a figyelmet. Elhivatott munkájának köszönhető, hogy 2015–16-ban a Pesti Vigadóban a Magyar Művészeti Akadémia népművészeti tagozatával együttműködve nagy sikerű bemutatózó tárlaton látható a közönség a múzeum tárgyi állományának számos darabját. 2017. május 20-án pedig a Szent Adalbert Központ második emeletén megnyílt a gyűjtemény állandó kiállítása, amely mellett raktár is létesült, ami a szakmai követelményeket kielégítő tárolást tesz lehetővé. A Főszékesegyházi Kincstár nemzetközi rangú

gyűjteménye jobb, modernebb és a tárgyak védelmét kortárs szinten megvalósító bemutatása végett sor került a múzeumi tér teljes újraépítésére, a tárgyvédelmet szolgáló rendszerek telepítésére, egy új tárlat megtervezésére. 2020 júniusa óta immár a legmagasabb igényeket kielégítő térben tekinthetjük meg a felbecsülhetetlen értékű állomány legszebb darabjait. Az azóta eltelt években számos rangos időszaki kiállításra került sor, többek között a *Bazilika 200* és az *Aranybulla 800* című tárlat vagy a jelenleg is látható, felújítást bemutató kiállítás, szintén jelentős az állandó kiállítás új szekcióját, a főszékesegyház építéstörténetét a látogatók elé táró terem megvalósítása.

A 2021-es Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való felkészülés része volt az 1938-as kongresszus emlékeinek egybegyűjtése. Az MMA-val együttműködve a Pesti Vigadóban több időszaki kiállítást valósítottak meg, s ezekhez kapcsolódóan igényes kivitelű katalógusokat szerkesztettek. Kontsek Ildikó

szolgáltatvállalásának kiemelt terepe volt emellett a 2021-es és 2023-as pápalátogatás előkészítése, a pápai szertartásokon felhasznált liturgikus tárgyak gondozása, előkészítése.

Külön említést érdemel elkötelezett tanári tevékenysége: 1999 óta az Esztergomi Hittudományi Főiskolán oktatja az ars sacra (egyházi művészet) tantárgyat. Nappali tagozaton a leendő papokat, levelező tagozaton pedig a jövő diakónusait, hitoktatóit, egyházi munkatársait oktatja.

Lakatos Andornak a szülővárosához, Kalocsához kötődő szakmai munkásságát Kálmán Peregrin ferences szerzetes, templomigazgató vázolta fel. Lakatos Andor levéltáros munkája révén több mint huszonöt éve találkozik rendszeresen a családtagokkal, szakmai tevékenységében hangsúlyos az egyházi levéltárak anyakönyvi és helytörténeti forrása-inak feltárása és bemutatása. 2010 végén, a hazai levéltárak körében elsőként indult internetes tartalomszolgáltatás Kalocsán a dokumentumok digitális képfelvételével, majd 2013-

ban anyakönyvi adatbázis Kalocsa és szállásai anyakönyvi bejegyzéseinek teljes szövegű átirásával. A Lakatos Andor által vezetett intézmény több szakmai elismerést is kapott. A Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár rendszeresen keresik fel a levéltáros kollégák szakmai egyeztetés, tanulmányút céljából.

Lakatos Andor tevékeny tagja a Magyarországi Egyházi Levéltárosok Egyesületének (MELTE) is. 2010 és 2017 között főiskolai docensként, 2017-től kinevezett főiskolai tanárként oktat a Tomori Pál Főiskola bölcsészettudományi tanszékén. Tudományos érdeklődése mindenekelőtt a magyar egyháztörténet 18–20. századi korszakára irányul. Szakmai munkássága bekapcsolt a hazai egyháztörténeti vérkeringésbe számos, addig polcokon porosodó, teljesen ismeretlen levéltári forrást. Lakatos Andor intézményvezetői teljesítményével országos elismerést vívott ki. Közösségért végzett szolgálatát az evangélium szellemében végzi, értéket teremtve és utat mutatva.

Lukácsi Zoltán kanonok-plébánosot Gárdonyi Máté, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára laudálta. Lukácsi Zoltán egyházi szolgálatát a bencés rend keretében kezdte, teológiai tanulmányai végeztével 1992-ben szentelték pappá Pannonhalmán. 1997-ben szerzett magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári oklevelet az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, 1999-ben pedig ugyanott levéltáros képesítést. 1996–2000 között gimnáziumi tanár, diákokthoni nevelőtanár

és könyvtáros volt a Győri Bencés Gimnáziumban. 2000-től a Győri Egyházmegye kötelékében működik, 2000–2010 között a Prohászka Ottokár orsolyita iskolakomplexum püspöki biztosa és a győri orsolyita templom templomigazgatója volt. Ugyanebben az időszakban a Győri Egyházmegyei Levéltárt is igazgatta. 2010–2018 között a Győri Papnevelő Intézet és Hittudományi Főiskola rektoraként végezte szolgálatát. 2018 óta Győr-Sziget, Győr-Újváros, a győri Árpád-házi Szent Erzsébet-templom és Pinnyéd plébánosa. 2011-től székesegyházi kanonok, 2013–2017 között rábaközi főesperes, 2020 óta mesterkanonok. Tagja a Győri Egyházmegyei Papi Szenátusnak, valamint a hivatás és papi továbbképzés bizottságának. Jelenleg is tanára a Brenner János Hittudományi Főiskolának, ahol egyháztörténelmet, homiletikát, retorikát és esztétikát tanít.

Lukácsi Zoltán tudományos érdeklődése mindenekelőtt a 18. századi magyar nyelvű prédikációs irodalomra irányul; irodalomtudományból szerzett PhD fokozatot 2011-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Levéltári igazgatóként nevéhez fűződik a *Győri Egyházmegyei Levéltár Kiadványai* című sorozat megindítása. A sorozat keretében sajtó alá rendezte Nádasi Alfons bencés szerzetes hagyatékát, és sokat tett Boldog Apor Vilmos vértanú emlékének ápolásáért.

A rendezvény zárásaként a díjakat – Semjén Zsolt nemzetpolitikáért, nemzetiségpolitikáért, egyházpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős miniszter, miniszterelnök-helyettes nevében – Soltész Miklós államtitkár és Fürjes Zoltán helyettes államtitkár adta át a kitüntetetteknek.

**Pallós Tamás
Fotó: Lambert Attila**

Isten kegyelmével élve és szolgálva

Születésnapi interjú Ternyák Csaba egri érsekkel

(Folytatás az 1. oldalról)

De akinek a legtöbbet köszönhetjük, az a fiatal Korzenszky Richárd volt, ő lett a prefektusunk. Figyelt ránk, szeretett, tanított minket. Igazi közösségé formált bennünket. Figyelme még arra is kiterjedt, hogy megszerettette velünk a fényképezést, és a vakon, tíz ujjal gépelést is ő mutatta meg nekünk először. Nagy volt a bencés gimnázium közösségformáló ereje, ma is évenként összejárunk, tartjuk egymással a kapcsolatot.

– A szemináriumot Győrben kezdte, majd két év után Budapesten, a Központi Papnevelő Intézetben fejezte be. Hogyan gondol vissza erre az időszakra?

– A papszentelés felé vezető úton meghatározó évek voltak ezek az életemben. Különösen fontos volt tanáraim, Gál Ferenc és Tarjányi Béla példája. Gál professzor úr szerény ember volt, de nagy tudású, és a tudását sikeresen át is tudta adni nekünk. Tarjányi professzor úr a *Szentírás* szeretetét ültette el a szívemben személyes és megragadó példáján keresztül. Ezért is döntöttem úgy, hogy nála írom a szakdolgozatomat biblikus témában. Figyelme és szeretete, míg élt, szinte végig elkísért. Római tartózkodásom idején, és itt, Egerben is felkeresett. Évekkel ezelőtt egy téli napon a palota udvarán igyekeztem segíteni munkatársaimnak a hirtelen leesett nagy hó ellapátolásában, amikor meglepetésemre egyszer csak becsengetett a kapunkon. Ahogy belépett, kiderült, hogy itt a szomszédban tartott előadást. Próbáltam lebeszélni, de nem engedett: ő is csatlakozott hozzánk, és velünk lapátolta a havat. Derűs egyéniségével, figyelmével mindig jólesően tudott jelen lenni az életben.

– 1979. június 12-én szentelték pappá Győrben, püspöki szertartó lett. Milyen kapcsolat fűzte az egykori plébánosa révén megismert Apor Vilmos vértanú püspökhöz, akinek később posztulátora is lett?

– Apor Vilmosra gondolva nem is a vértanúsága jut legelőször eszembe. Számomra ő a mélyen megélt hit embere, igazi lelkipásztor. Figyelme a legelesettebbekre, a legszegényebbekre is kiterjedt, gyakran vitt nekik élelmet. A zsidókat mentő tevékenysége több mint példaértékű.

– Ha jól tudom, nemcsak neki, hanem az ugyancsak boldoggá avatott Batthyány-Strattmann Lászlónak is posztulátora lett.

– Igen, így van. Fontos azonban megjegyeznem, hogy nem én kerestem ezeket a megtisztelő feladatokat, hanem rám bízta. De gyorsan megismertem és megszerettem mindkettőjüket ügyét. Amikor Rómából egy alkalommal hazatérve Apor püspök iratait kutattam, a püspökségen bevezettek abba a kis szobába, ahol volt egy nagy páncélszekrény meg egy stencilezőgép, amin korábban, fiatal papként sokszor dolgoztam. Évekkel később ebben a szobában feltárult előttem a páncélszekrény. Ott őrizték a már korábban elindított, de a kommunizmus idején félbeszakadt boldoggáavatási ügy iratait. És mindvégig semmit sem tudtam erről.

Batthyány-Strattmann Lászlóban mindig magával ragadott, hogy feleségének kitartó szeretete révén tért meg. Elfogadta és megbecsülte

Coreth Mária szeretetét, segítségét. Engedte magát általa a Szentlélek munkatársaként Istenhez és az emberekhez vezetni. Azt gondolom, hogy feleségének a közelmúltban a Kismartoni és a Szombathelyi Egyházmegyében elindított boldoggáavatási eljárása megérdemelten történik.

Mind Apor Vilmos, mind Batthyány-Strattmann László a legkedvesebb szentjeim lettek. Képüket ott őrzöm a szobámban. És habár nem én kerestem a hozzájuk kapcsolódó posztulátori feladatokat, így utólag visszanézve mintha ők találtak volna meg engem, és közbenjárásukkal azóta is kísérek. Ezért is hálás vagyok a Szentléleknek.

– Élete folyamán tanult Rómában is, majd a Pápai Magyar Intézet vezetője lett, később pedig a Papi Kongregáció titkáráként dolgozott a Vatikánban. Mit jelent Önnek Róma?

– Elsősorban Szent Pétert és utódait, a római pápákat. Közülük is kiemelkedik és meghatározó számomra Szent II. János Pál. Ő szentelt püspökké 1993-ban, vízkereszt ünnepén a Szent Péter-bazilikában. Számos személyes emlékem fűződik hozzá. Az egyik legkedvesebb az, amikor apostoli látogatásra Magyarországra érkezett. Emlékszem, amikor Pécsen a pogányi repülőtéren tartott szentmise után meglátogatta a székesegyházat. Amikor belépett az üres templomba, igyekeztem oldalt, az egyik oszlop mellett megállni, és figyelemmel követtem őt. Fiatal papként segítőtje voltam P. Roberto

titkárok sorában. Számtalan intézményes egyházi struktúra ekkor alakult ki, ekkor költözött végleges helyére, mai székházába az MKPK. A magyar állam és az Apostoli Szentszék kapcsolatában az egyik legizgalmasabb fejezet az úgynevezett vatikáni szerződés megkötésének előkészítése és aláírása volt. E folyamat során megtanultam, hogy a jó tárgyalás alapja a kitartás a stratégia mellett, a nyitottság és persze a megfelelő diplomácia, illetve a célhoz vezető taktika kialakítása. A kölcsönös tisztelet útján járva a diplomácia előremutatóbb, mint a harcias magatartás.

– A püspöki testületben az Oktatási Bizottság elnöke. Az Egri Főegyházmegye főpásztoraként pedig az állam után az egyik legnagyobb iskolafenntartó. Az óvodától az egyetemig, mondhatni, minden regiszteren „játszanak”. Miért pont az oktatás foglal el központi helyet a szolgálatában?

– Be kell vallanom, hogy egri főpásztori szolgálatom elején azt tapasztaltam, hogy református testvéreink előrébb jártak ebben a szolgálatban, nekünk volt némi lemaradásunk. De fontos leszögezнем, habár ez a terület valóban nagyon közel áll a szívemhez, a posztulátori

gus és a hitoktató hármására, akik a szülőkkel együttműködve lehetnek csak eredményesek. A pedagógusok tudásukkal, nevelésükkel, jó példájukkal Isten ügyét szolgálják.

– 2012-ben Jeruzsálemben, az Utolsó vacsora termében írta alá a missziós szeminárium alapítólevelét. Miért tartotta fontosnak, hogy elsőként hozza Magyarországra a Neokatekumenális út egyik gyümölcsét?

– Ez az út sem úgy indult, hogy tudtam vagy akartam azt, amire ma már örömmel tekintek vissza.

testvérekkel, így fontosnak tartottam az ő véleményüket is. Ezután még egy évig hagytam érlelődni a döntést. És mivel az egyházmegyében mindenki biztosított a támogatásáról, így végül megalapítottam a missziós szemináriumot.

Örömmel gondolok vissza ennek az útnak az állomásaira és arra, hogy mára tizenkét nagyszerű pap és egy diakónus került ki a szeminárium falai közül.

– Hogyan tekint vissza az eltelt hét évtizedre, és hogyan ünnepli a születésnapját?

– Hálátelt szívvel. Születésnapomon, munkatársaim szervezésének köszönhetően, ünnepi hálaadó szentmise

lesz a bazilikában papjaim, híveim és püspöktestvéreim részvételével. A kerek évforduló alkalom a visszatekintésre és értékelésre is. Ezt szívesen teszem jeles elődeim társaságában, akiknek a szolgálatát folytathattam. Itt nemcsak a közvetlen elődökre gondolok, hanem a régiekre is. Amikor a püspöki palota lépcsőházában járok, és föltekintek Pyrker János pátriárka érseknek, a székesegyház és a palota építetőjének hatalmas portréjára, és „megbeszélem” vele, mi a véleménye a dolgokról, megkérdezem tőle, hogy elégedett-e azzal, ahogy a lelkipásztori és felújítási munkánk haladnak. Ha kitekintek az ablakon, akkor pedig Eszterházy Károly püspök szobrát látom a róla elnevezett téren. Alakja felém fordul, de jobb karjával a líceum épülete-re mutat, tekintetével pedig az általa alkotott épületet fürkészi, ahol beteljesült az álma: ma már katolikus egyetem működik benne. Ez is a már korábban említett kegyelmi eseménysor eredménye. Hiszen nem mi vagy jómagam kerestük a mai állapotot, hanem egy egymásra épülő eseményekből álló folyamat eredményeként valósult meg, nemcsak az egyetemi szenátus vagy a diákok támogató döntése nyomán, hanem az illetékes egyházi és kormányzati testületek és minden érintett támogatásával jutottunk el arra az eredményre, amiért ma közösen hálásak lehetünk.

Életem legfőbb pontjain azt tapasztalhattam meg: ha a gondviselő Isten munkatársainak szegődünk, és ha engedjük a Léleknek, hogy szabadon fújjon, akkor még ha nem keressük is, mindig elélnk tárulnak olyan utak, amelyeken egymást segítve, közösségben úgy tudunk előrelépni, hogy abban a Jóistennek is kedve telik.

– A hálaadás mellett az előretekintés alkalma is minden születésnap. Hogyan tekint a jövőbe?

– Isten iránti bizalommal, akaratát keresve és abban reménykedve, hogy ha egészségesben megtart ezen az úton, és megadja a segítségét, egyszer úgy adhassam tovább főpásztori szolgálatomat, hogy az gazdag örökség, biztos alap legyen az utódoknak.

Szeretném továbbra is megtapasztalni, hogy az engedelmisség a legegyszerűbb dolog, amit Istennek ajándékozhatunk, s hogy így élve a kegyelmével szolgálatunk révén sok jót tehetünk.

Kuzmányi István
Fotó: Merényi Zita

Ternyák Csaba érsek lapzártánkkor mutatott be hálaadó, koncelebrált szentmisét hetvenedik születésnapja alkalmából az egri bazilikában

Tuccinak, aki a Szentszék részéről a látogatást szervezte. Egyszer csak a Szentatya felém fordult a székesegyházban, és széles mosollyal rám mutatott: „Már láttam valami hasonlót!” Odamentem hozzá, bemutatkoztam. Azt mondta, hogy ismer engem. Korábban már valóban találkoztunk, de nem gondoltam, hogy emlékszik rám. Később is többször éreztem a jóleső figyelmét; életszentsége, életpéldája örökké a szívemben él.

– 1992-től 1997-ig a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) titkára volt. A rendszerváltás egyházi szempontból talán legizgalmasabb időszaka volt ez, ekkor alakultak ki az új vagy megújult intézményi, egyházi struktúrák. Hogyan emlékezik vissza erre?

– Ez valóban kihívásokkal teli időszak volt. Az elején meg is ijedtem a feladat súlyától, de már első pillanattól megtapasztalhattam azt az egyiséget, ami a püspökök között volt. Volt mire építenem, Várszegi Asztrik főapát urat követtem a

feladatokhoz hasonlóan ezt sem én kerestem elsősorban. Miután a 2010-ben megalakult új Országgyűlés az első döntései között lehetővé tette az önkormányzati fenntartású oktatási intézmények egyházi fenntartásba adását azzal, hogy a működtetés pénzügyi terheit az átadással már nem az önkormányzatok viselik, egymás után kerestek meg bennünket, hogy legyünk a segítségükre. Úgy tapasztaltam, hálásak, hogy figyelünk rájuk, nyitottak vagyunk, és bíztak bennünk, hogy jó koncepció mentén tervezzük a jövőt. A folyamat elején a kérdést a papi szenátus elé tartam, amely egyhangúlag támogatta az intézmények átvételét, így elindultunk ezen az úton. A tapasztalataink jók, és különösen ma, amikor immár évről évre kerek évfordulókra hívnak ünnepelni, visszaigazolódní látom azt, ami a meggyőződésemmé vált, hogy az oktatáson keresztül elérni az embereket, és Istenhez vezetni őket igazi missziós feladat.

Püspöki szolgálatomban meghatározónak tartom, hogy ez a küldetés három pillérre épül: a pap, a pedagó-

A BIBLIA ÜZENETE

Várjuk Isten ítéletét

2Pét 3,8–14

Néhány napja középiskolás diákokkal beszélgettem a hit kérdéseiről. Mindjárt az első megszólalók üdvösségről és kárhozatról, jutalomról és ítéletről kérdeztek, meg arról, van-e üdvösség a nem hívők számára is. Megérint, mennyire foglalkoztatja az örök élet és a túlvilág kérdése a fiatalokat, köztük azokat is, akik nem gyakorló hívek, csak hallottak valamit a hit dolgairól.

Az a benyomásom, hogy az utolsó ítélet, a jó és a rossz végső szétválasztása és leleplezése éppen annyira vonzó, mint amennyire félelmetes. Van a világban és bennünk, a lényünkben, a tetteinkben, a történetünkben és a tapasztalatunkban éppen elég olyasmi, amivel nem tudunk mit kezdeni, amit nem értünk, s ezért sem magunkhoz ölelni, sem megbocsátani nem vagyunk képesek. Az ilyesmit talán szívesen hagynánk elégni valami végső, nagy tűzben. S miközben a magunk részéről várjuk a rossz és gonosz pusztulását, azt is sejtjük, hogy mi sem vagyunk makulátlanok. Hogy a végső tűznek belőlünk is sok mindent ki kell égetnie.

Magamtól képtelen vagyok igazságot tenni. De *Istenben* hiszek, sőt, hiszem, hogy ő képes egyszerre irgalmas és igazságos lenni. Van rossz és van jó, van jó és van még jobb. Nem mindegy, mit tesz az ember. Isten feltárta az akaratát, és sok mindent megmutatott a tetteink jó és rossz következményeiből. Az értelmem és belátásom mégis véges. Hiszem azt is, hogy az irgalmas és igazságos Isten úgy tekint életadó és újjáteremtő szeretettel az én egész történetemre, hogy abban nem csak a rosszat és nem

csak a jót, nem csak a tökéletest (ha volna is ilyen bárhol), de nem is csak a romlottat látja, nem a szétesést és hanyatlást, az öregedő egykedvűséget vagy a fénylő és fiatalos lángolást. Irgalma csak annyira nyúl alá, hogy el ne felejtsem saját erőm gyakorlását. Igazsága csak azt égeti ki napjaimból, ami hazugság, ami önáltatás, csak teher és nem súly, ítélete csak azt rombolja le, ami elzár és elválaszt, de összekötni már képtelen.

Paradox, ellentétes, feszült a hit világa? Nem elég a mindenható Istenbe vetett hit, hogy minden leegyszerűsödjön? Amíg az egészen egyszerű és végtelenül gazdag Isten a mi emberi történetünk fénytörésein át ragyog fel, addig hol így, hol úgy érzékeljük: hol fénylően egyszerűnek, hol kérdésesnek és titokzatosnak. Az út mégis felé vezet, a vele való végtelen találkozáshoz.

Ellentétek feszülnek vasárnapi szentleckénkben is, *Szent Péter első levelében*. Isten előtt egy nap annyi, mint ezer év, és ezer év annyi, mint egy nap. Ő túl van az idő korlátain, bármikor elénk jöhet, és mindig velünk van. Ítélete mindent felemészt, mint a lángoló tűz, amely ijesztő és megsemmisítő, s közben mégis várjuk, mint az igazság ragyogását és mint az igazságosság otthonát. Eljövetele váratlan és talán kellemetlen, mint egy tolvajé, a szívünk egészséges fertályában mégis várjuk – mert ha nem jön, minden színét veszti, mint a fagyott téli táj szürkületkor.

Martos Levente Balázs püspök

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (155.)

Az egyházmegyében a püspök a templomokat egy-egy kinevezett paróchusra bízva (aki a nyugati szóhasználatban a plébánosnak felel meg). Nemcsak kinevezi őt, hanem a beiktatásáról is gondoskodik, melynek a görögkatolikus szerkönyvben külön szertartása van. A Szent Liturgia előtt szokott ez megtörténni, hogy már az új paróchus végezze a liturgiát. Szerkönyvünk azt írja elő, hogy „a kerületi esperes vagy más püspöki megbízott a kinevezett paróchussal s a jelen lévő lelkészekkel együtt (...) a templom ajtaja elé jön, s a szokásos kezdettel megkezdi a szertartást”. A kezdőáldás és a „szokásos kezdet” elnevezésű imafüzér igazolja, hogy önálló szertartásról van szó, még akkor is, ha formális elbocsátója nincs.

Ezt a bűnbánati *50. zsoltár* követi, melynek végeztével a „Könyörögjünk az Úrhoz” felszólítás és a rá adott „Uram, irgalmazz” válasz után „az esperes vagy a püspöki biztos” egy rövid imádságot mond: „Terjeszd ki, Uram, mennyei segítséget nyújtó jobbat szolgálóra, hogy teljes szívével keressen téged, és hogy mindent elnyerhessen, amit méltóan kér.” A dicsőítő doxológiá mondata után pedig „átadja a templom kulcsait a kinevezett lelkésznek, és mondja: »Vedd ezeket a kulcsokat az Úr nevében, hogy azokkal nyiss és záj, amikor s akiknek szükséges«.” Erre „a kinevezett lelkész átveszi a kulcsokat, kinyitja a templom ajtaját, s az esperes bevezeti őt”.

Ezeket a látványos mozzanatokat imádság kíséri: „Lépj be a felséges Isten hajlékába, ki téged kegyelmével szolgálatára hívott, hogy a read bízott nyájjal az örök életre bejutni mél-

tónak találta: a mi Urunk, Jézus Krisztus által, kit illet minden dicsőség, tisztelet és imádás, az ő kezdet nélküli Atyjával, legszentebb, jóságos és elevenítő Lelkével együtt, most és mindenkor és örökkön örökké.” Egészen az ambonig vonulnak, s ott „az esperes bemutatja az új paróchust híveinek, és fölolvastatja a kinevezési okmányt”. Majd miután az új pap letette az esküt, az oltárhoz lépve a beiktató ezt mondja: „Istenszerető N. püspökünk hatalmával és parancsára átdom neked ennek az egyháznak törvényes és tényleges birtoklását, ugyanennek kormányzójává teszek téged lelki és anyagi dolgokban, és read bízom a hozzá tartozó hívek gondozását, kiket köteles vagy úgy vezetni, hogy működéssedről az ítélet napján számot adhass Istennek. És ezért megparancsolom, hogy ennek az egyháznak hasznából s jóvedelméből mindazt, ami téged megillet, neked pontosan kiszolgáltassák. Az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Ámen.” A pap oltárcsókja és áldása után a nép harangzúgás közben az ünnep vagy a templom szentjének tropárját és kontákját énekli.

A leírtakból, illetve előírtakból kitűnik, hogy csaknem olyan ez a szertartás, mint ami a püspökszentelést előzi meg. Az ünnepélyesség fokozására felhangzik még a latin *Te Deumnak* megfelelő *Nagy doxológia*. Végül „az esperes figyelmezteti a híveket, hogy lelkészüket mint lelkiatyjukat tiszteljük, neki szeretettel engedelmeskedjenek s vele szemben kötelességeiket készségesen teljesítsék”. A szertartás azután Szent Liturgiával folytatódik.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Adventi prefációk

A *Római misekönyv* kilencvenkét prefációjából kettőt az adventi időszakban imádkozunk: az elsőt december 16-áig, a másodikat a karácsonyt megelőző nyolc napban. A kettőnek igen hasonló a gondolati íve: megemlékeznek Jézus Krisztus első eljövételéről, kifejezik a mi várakozásunkat a jelenben, és az Atya elé tárják a jövő reménységét. Ahogy egy folyó két partja között átvél a híd, úgy kötik össze ezek az imádságok a karácsonyvárást és Krisztus második eljövételének örömteli ígérését. Ha naponta éber figyelemmel csatlakozunk a liturgiát vezető pap szavaihoz, a mi adventi imádságainkká válnak.

Az első prefáció párhuzamba állítja Krisztus két eljövételét: az elsőt, amikor „magát megalázva testet öltött”, és küldetését beteljesítve „megnyitotta számunkra az örök üdvösség útját”, illetve a másodikat, amikor „dicsőséges fényben” érkezik, mi pedig majd „látható valóságban nyerjük el, amit most ígérétében bízva várunk”. Az első eljövétel iránt érzett hála kelt vágyakozást bennünk a második úrrövetre, hogy a visszatérő Krisztus elé félelem helyett „szent vágyakozással siessünk” (vö. advent második vasárnapjá-

nak kezdő könyörgése). Ez a párhuzam az ókori görög és latin egyházatyák írásából való. Elemeiben pedig visszhangoznak azok a fogalmak, amik a hétköznapi reggeli rorátékon felhangzó olvasmányokból ismerősen csengenek.

A második prefáció olyan alakokat fest meg, akik a december 17. és 24. közötti miseolvasmányok főszereplői. Hiszen Krisztust „hirdette a próféták szözata”, őt hordozta Mária, és „az ő közeledtét jelezte Keresztelő János” is. Ebben az imádságban kettős várakozás nyer megfogalmazást. A prófétaké, Máriáé és Jánosé, akik egykor várakoztak Jézus születésére. És a miénk, akik itt és most örvendezve várjuk születésének ünnepét, hogy ez az ünnep majd „imádságban virrasztva, dicséretében ujjongva találjon minket”.

A próféták, Mária és János várakozása már beteljesedett történelem. A miénk liturgikus felkészülés: virrasztás a hajnali rorátén, virrasztás karácsony éjszakáján, hogy az a nap majd „békességben, tisztán és feddhetetlenül találjon bennünket” (2Pét 3,14).

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Szent I. Damazusz pápa

December 11.

szakadtak. A szentháromságtan és a krisztológia kérdéseit a keleti teológusok – főképp Szent Atanáz, Nagy Szent Vazul, Nisszai Szent Gergely és Nazianzi Szent Gergely – tisztázták, és Damazusz elfogadta tanításukat. Nagy Theodosius, akinek személyében a niceai hitvalláshoz hű császár került a Keletrómai Birodalom élére, 380-as rendeletében a birodalom összes keresztényét felszólította, hogy csatlakozzanak ahhoz a hitvalláshoz, amelyet az igaz hitű püspökök személyes aláírása, köztük Damazuszé is hitelesít.

Damazusz a hit kérdéseiben teljesen egyetértett az I. konstantinápolyi zsinattal (381), joghatósági intézkedéseivel azonban már komoly gondja akadt. E zsinat harmadik kánonja ugyanis úgy határozott, hogy az új császárváros, Konstantinápoly püspökének elsőbbsége van az alexandriai és az antióchiái püspökkel szemben. E két régi, kiemelkedő fontosságú püspökség védelmében Damazusz zsinatot hívott össze Rómába, és 382-ben újra megalapozta ezek rangját az egész egyházban azért, hogy föllevenítette a püspökségek „Péter-féle” rangsorát. Ennek értelmében a római egyháznak az összes többi

Liberius pápa diakónusa volt, akit hűségesen elkísért a száműzetésbe is, ahova Constantius császár küldte. Liberius halála után, 366-ban viharos pápaválasztásra került sor, amelynek következményei beárnyékolják Damazusz pápaságának első felét. Egy kis csoport ugyanis először egy Ursinus nevű diakónust választott meg pápának, egy sokkal nagyobb csoport pedig Damazuszt. A két tábor között véres összecsapásokra került sor, amelyekben többen életüket veszítették.

Damazusz idejében zárult le az arianusokkal folytatott hitvita, s ők maguk is sok pártra

püspökséggel szemben elsőbbsége van, mert Rómában halt meg a két apostolfejedelem, Szent Péter és Szent Pál, és sírjuk is ott van. A második helyen Alexandria áll, mert ezt a püspökséget Péter apostol parancsára Márk alapította, aki Péter tanítványa volt. A harmadik helyen áll Antióchia, mivel itt mindkét apostolfejedelem működött. Konstantinápolynak a második helyre való besorolását – azzal az indoklással, hogy császári város – Damazusz határozottan visszautasította. Ez a döntés nagyban hozzájárult a római püspökség tekintélyének növekedéséhez.

E fejlődéssel azonos irányba hatott a pápának az a törekvése, hogy előtérbe helyezze a latin nyelvet. A szentmisében kötelezővé tette használatát, csak a Kyrie maradt görög. Ez a rendelet magával hozta, hogy a szentmise olvasmányai számára gondoskodni kellett a *Szentírás* megfelelő latin fordításáról. Damazusz Jeromost bízta meg a feladattal.

Damazusz pápa nagy érdeme volt a vértanúk tiszteltének felélesztése. Sok, feledésbe merült vértanú sírfeliratát maga készítette el verses formában. Különös gondot fordított Szent Lőrinc vértanú diakónus tisztletére; minden bizonnyal tőle származik a gondolat, hogy Lőrinc Róma városának patrónusa legyen.

L.K.

DECEMBER 10., ADVENT 2. VASÁRNAPJA (A Loretói Boldogságos Szűz Mária, Judit, Livia) – Iz 40,1-5-9-10 (*Készítsük az Úr útját a magunk és embertársaink szívében!*) – 2Pét 3,8-14 (*Mi új eget és új földet várunk.*) Mk 1,1-8 (*Keresztelő János hirdeti: Tegyétek egyenessé az Úr ösvényeit!*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 8 – EE 507, EE 413, Ho 8 – EE 8, Ho 133 – EE 503, Ho 6 – EE 10.

DECEMBER 11., HÉTFŐ – *Szent I. Damazusz pápa emléknapja*, (Árpád) – Iz 35,1-10 – Lk 5,17-26.

DECEMBER 12., KEDD – *A guadalupezi Boldogságos Szűz Mária* (Gabriella, Fáni) – Iz 40,1-11 – Mt 18,12-14.

DECEMBER 13., SZERDA – *Szent Lúcia szűz és vértanú emléknapja* (Luca, Ottilia) – Iz 40,25-31 – Mt 11,28-30.

A hét liturgiája

B év

– Sir 48,1-4-9-11 – Mt 17,10-13.

DECEMBER 17., ADVENT 3. VASÁRNAPJA (Lázár, Olimpia) – Iz 61,1–2a.10–11 (*Egyedül a Megváltó hozza meg az igazi boldogságot.*) – 1Tessz 5,16-24 (*Örizz meg Isten a szellemeket, lelketeket és testeteket feddhetetlenül!*) – Jn 1,6-8; 19-28 (*Köztetek van az, akit ti nem ismertek.*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 1 – EE 509, EE 413, Ho 1 – EE 8, Ho 108 – EE 506, Ho 9 – EE 6.

DECEMBER 14., CSÜTÖRTÖK – **Keresztes Szent János áldozópap és egyháztanító emléknapja** (Szilárda, Bertold) – Iz 41,13-20 – Mt 11,11-15.

DECEMBER 15., PÉNTEK – **Boldog Brenner János áldozópap, vértanú emléknapja** (Valér, Detre) – Iz 48,17-19 – Mt 11,16-19.

DECEMBER 16., SZOMBAT (Etelka, Aletta)

Új képzési anyag önkéntes házaspároknak

A családpassztorációt segítik az Erasmus+ program keretében

Az Európai Unió támogatásával, az Erasmus+ program keretében megvalósult kétéves nemzetközi családpassztorációs projektet mutattak be november 29-én sajtóbeszélgetés keretében a Gyulafehérvári Főegyházmege Családirodája és a budapesti Rózsafüzér Királynéja Plébánia képviselői Budapesten, a Thököly úti plébánián.

Az Európai Unió támogatásával megvalósult nemzetközi projekt célkitűzése, hogy önkéntes házaspárok képzését segítse, akik szolgálatukkal az Egyház családpassztorációs tevékenységében vesznek részt különféle területeken, többek között a plébániákon – mondta a sajtóbeszélgetésen Nagy Károly esperes, a budapesti Rózsafüzér Királynéja-templom plébánosa.

A helyi közösségi életéről szólva Nagy Károly atya elmondta, hogy épp az előző napon tartották meg a jegyesek, együtt járó párok, fiatal házások köréből szervezett új csoport első találkozási alkalmát. A kezdeményezéshez a *Katekumenális felkészítés a házasságra* című, már magyar nyelven is hozzáférhető könyv adta az inspirációt, amelyet Ferenc pápa szorgalmazására adtak ki a Családok X. Világtalálkozója, s amely részletesen kifejti a több éven át tartó házassági felkészítés folyamatát, szűkségességét.

Nagy Károly atya a sajtóbeszélgetésen hozzátette: a plébániáján az egyedülállóknak is szerveznek közösségi találkozókat, és korábbi szolgálati helyén elváltak számára is szerveztek csoportot. Hozzátette: a kapcsolati válságban lévő házaspárok esetében „a rendszeres összejövetelek

Nagy Károly: be kell vonni a világi Krisztus hívőket a családpassztorációba

nyomán számos házasságot tudtak rendezni”. Az esperes-plébános megjegyezte: hála Istennek egyre több fórumon foglalkozik a magyar Egyház a családokkal, országosan Marton Zsolt családpassztorációért felelős püspök vezetésével, ugyanakkor egyházmegyei, plébániai szinten is sok jó gyakorlat vált be az elmúlt években, ezek az Országos Lelkipásztori Intézet (OLI) honlapján is olvashatók. A szóban forgó Erasmus+ pályázat is a családokkal való törődést célozza – tette hozzá Károly atya –, bevonva a világi Krisztus-hívőket a szolgálatba, segítve ezzel a plébánosokat.

Török Bernadett, a Gyulafehérvári Főegyházmege Családirodájának vezetője, az Erasmus+ projekt gyakorlati megvalósításának felelőse Szénégető István atya, a Gyulafehérvári Főegyházmege családreferense képviselőjében beszélt a közös munkáról. Elmondta, hogy a Gyulafehérvári Főegyházmegeben a családpassztoráció hatékony megszervezése sok kihívás előtt áll, meg

kell szervezni a tömbben élők (adott helyen közel negyven házaspár) pasztorációját, ugyanakkor a főegyházmege hatalmas területén, 58 ezer négyzetkilométeren szóróványban élő katolikus családok lelkipásztori ellátását is. „Önkéntesek bevonása nélkül ez lehetetlen” – mondta Török Bernadett, hozzátéve: a szolgálat mélysége, minősége nagymértékben függ attól, hogy kapnak-e támogatást. A családokért tenni akaró házaspárok jószándéka mellé oda kell tenni a tudást is. A lehetséges képzésükhöz kerestünk modelleket, pályázatokat, forrást, így találtunk rá az Erasmus+ felnőttképzési pályázatában egy nem iskolarendszerű képzést támogató pályázattípusra – folytatta az irodavezető.

A Gyulafehérvári Főegyházmege Családirodája a nemzetközi pályázathoz felvette a kapcsolatot Nagy Károly atyával, akit Török Bernadett már korábban ismert, tudta, hogy az esperes-plébános szívügye a családpassztoráció. A továbbiakban a gyulafehérvári központ és a buda-

pesti Rózsafüzér Királynéja Plébánia projektfelelősei közösen dolgozták ki a képzést, megkezdődött a tapasztalatszerzés és a háromnapos találkozók Erdélyben és Budapesten. Török Bernadett hozzátette: megismertük egymás értékeit, például megtanultuk az örökbefogadó családok közösségi támogatásának formáit a budapestiektől.

Az Erasmus+ pályázat révén kialakított képzés hat témát érintett, és a projektben részt vevők tesztalkalmakat is tartottak. Magyarországon a házasság életstílusáról (Papp Miklós görögkatolikus lelkipásztor tartott e témában tréninget), a nevelésről (Uzsálné Pécsi Rita jóvoltából), valamint az önkéntességről (B. Balogh Edit a szegedi Talentum Alapítványtól) szóltak az előadások, Gyulafehérváron az önismeret (Fleisch Kinga szatmárnémeti pszichológus), a teológia, a Szentírás családról szóló tanítása (Szénégető István atya) és az életvédelem (Keresztes Ilona előadásában) volt a téma. A három-három napos gyakorlati modulokban önkéntes házaspárok vettek részt.

A szerdai sajtóbeszélgetésen elhangzott, hogy a képzés után hat fejezetből álló, a családok segítségét célzó oktatási anyag készül, amely ingyenesen elérhető majd a családpassztorációval foglalkozó hazai központi egyházi honlapokon és a gyulafehérvári főegyházmege megfelelő internetes portáljain.

A Rózsafüzér Királynéja Plébánián megtartott sajtóeseményen önkéntes családpassztorációs házaspárok is részt vettek, és beszámoltak a képzés során tapasztaltakról. Capdebóné Szabó Viktória és Capdebo Ákos hangsúlyozták, hogy az együttes szolgálat a saját házasságukat is tá-

mogatja, fejleszti, egyúttal megfogalmazták, hogy a családpassztoráció nem csupán jegyesoktatást jelent, hiszen a házaspárok kísérése-segítése élethosszig tartó folyamat.

Major-Matuska Ágnes kifejtette, a férjével együtt korábban is aktívan részt vettek a családpassztorációban házasköri vezetőként, a képzés révén azonban jóval felkészültebbek lettek, s a közös célért végzett szolgálat az ő házasságukat is erősíti.

Újságírói felvetésre Nagy Károly atya elmondta: a jövőben akár meg is ismételhető a képzés, ez döntés, szervezés kérdése, de a későbbiekben letölthető képzési anyagot autodidakta módon is feldolgozhatják a családpassztorációban szolgáló házaspárok.

A Gyulafehérvári Főegyházmegeben már tervezik a képzés ismétlését. Lényegében „szemléletformáló alapképzésről” van szó, amelynek segítségével az önkéntes segítő házaspár felfedezheti a „szívtémáját”, azt a pasztorációs területet, amelyben tevékenykedni és fejlődni szeretne. A képzés újdonsága, hogy segíti a plébánosok és a szolgálatot vállaló házaspárok egymásra találását is.

A Gyulafehérvári Főegyházmegeben a képzés nyomán különféle elköteleződések, hivatások születnek. Vannak párok, melyek plébániai szinten vagy kisebb régióban, esperesi kerületben, mások egyházmegyei szinten szeretnének szolgálni. A családpassztorációban tevékeny házaspárok számára központi szakmai napokat is terveznek – tette hozzá Török Bernadett, a Gyulafehérvári Főegyházmege Családirodájának vezetője.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

November 27-én, hétfőn Papolunk... Papolunk? címmel egész napos szakmai programot rendeztek a prédikációról a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) budapesti irodaházában, a Katolikus Pedagógiai Intézet (KaPi) és az Országos Lelkipásztori Intézet (OLI) szervezésében.

A megjelenteket Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök, az OLI igazgatója, a rendezvény moderátora köszöntötte. Elmondta, hogy múlt pénteken éjfélkor kitétek egy kérdőívet a prédikációról a Facebookra, és három nap alatt öt-ezer-kétszázötvenketten töltötték ki, emellett százötven oldalnyi ajánlást írtak hozzá.

Elsőként Bátor Anna Daniela rádiós és televíziós műsorvezető-szerkesztő, kommunikációs tréner tartott előadást, *Szószerk... avagy útmutató most nem papoktól, hanem papoknak* címmel. Bátor Anna szerint alapvetően fontos a történetmesélés, ezzel óriási hatással vagyunk az emberekre. Kifejtette: a prédikáció hatásossága már a kezdeteknél eldől; azaz, hogy milyen a kiállásunk, a nonverbális kommunikációval azonnal üzenünk. A kommunikációban 93 százalék a nonverbális kommunikáció jelentősége, míg csupán 7 százalék a verbálisé.

Másfél perc az az idő, amely alatt kiderül, hogy a hallgatóság hogyan viszonyul az előadóhoz, így a prédikációt elmondó paphoz is. Nagyon fontos a testtartás, a hanghordozás és a hangerő is, hogy a templom legtávolabbi helyére is eljusson a lelkipásztor hangja, a hang színe.

Sokkal könnyebben be tudjuk fogadni az információt, ha párbeszéd keretében meséljük el a sztorit. Ha valamit történeten keresztül adunk át, az hatszor jobban megmarad az

agyban. Nagy jelentősége van a képes beszédnek, amelynek természetesen a prédikációban is óriási a szerepe. Ha „színeket” is használunk, érzéseket viszünk a szövegbe, az így átadott információ nyolcszor jobban megmarad az emberi agyban.

A kommunikációs tréner ugyan-csak felmérésekre hivatkozva állította: 1,7 másodperc alatt tudjuk felfogni az információkat, és eldönteni, hogy kíváncsiak vagyunk-e az adott történetre, vagy sem. A szentbeszédnél is mindössze egy-egy mondattal tudjuk bevezetni a hallgatóságot a történetbe, ehhez erős felütésre van szükség, amiből aztán el lehet indítani a prédikációt. A történetmesélés egyik alappillére maga a váratlanság, a meglepetés, ami segíti a befogadót, hogy figyeljen rá. Ugyanilyen fontos az egyszerűség. Csakúgy, mint az, hogy három alappillére legyen egy megszerkesztett történetnek. Ennél több már félreviszi a befogadót.

Rendkívül lényeges, hogy a lelkipásztor írja meg szentbeszédének vázlatát, mert ezáltal sokkal tisztábban látja azt, hogy honnan hová szeretne eljutni. A hallgatóság bevonásának egyik kulcsmozzanata a pap személyes hitelessége. Rendkívül fontos az is, hogy

a prédikációra készülő pap tükör előtt gyakoroljon.

Bátor Anna végezetül rámutatott: át kell adnunk másoknak Isten igazságát, mert az emberi lélek ki van

éhezve erre, de fel kell öltöztetnünk szép ruhába, és hinnünk kell abban, hogy a Szentlélek működik.

Kora délután Török Csaba teológus, egyetemi tanár, az esztergomi Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyház plébániai kormányzója tartott előadást, *A homília: a megújulás és a növekedés forrása* címmel. Az előadó kifejtette: ért ő minden törekvést, de mindig eszébe jut Szent John Henry Newman bíboros, teológus, akinek az oxfordi éve alatt rengetegen látogatták az egyetemi prédikációit, de abban mindenki egyetértett: borzalmasan prédikál. Unalmas, monoton, élvezhetetlen. De olyan dolgokat mondott, olyan gondolatokat fogalmazott meg, hogy

a hallgatósága elviselte a szörnyű prédikációt.

Török Csaba felidézte: amikor tíz évvel ezelőtt megjelent Ferenc pápa Evangelii gaudium kezdetű apostoli buzdítása, ő rögtön jelezte: az egyik legizgalmasabb része a homíliáról írt fejezet, sőt annyira jól van megírva, hogy egy mini homiletikakönyvként is lehetne ajánlani. Ennél tömörebb megfogalmazása a homíliának nemigen született a Tanítóhivatal részéről. Prédikálni rengeteg formában tudunk, a homília viszont elválaszthatatlanul

kötődik a liturgiához. A szentírási szakaszról, a liturgikus szövegekről, az ünnep misztériumáról kell szólni, más nem lehet a tárgya. A pap Krisztus evangéliumát kell hogy hirdesse, mivel a liturgia keretében szólal meg. Természetesen mindig a maga emberi valójában. Török Csaba hozzátette: amikor a szentmisében a pap kimondja: „Ez az én testem...”, ez az én vérem...”, világos, hogy ezek Jézus alapító szavai, és Krisztus testére vonatkozik dogmatikusan ez a mondat. Ám sajátosan mégiscsak a lelkipásztor egyes szám első személyben is megszólal a mondatban, hiszen ebben a pillanatban az ő teljes életátadása, felszenteltsége, akár cölibátusa, minden együtt van, abszolút

személyesen is, hiszen a papi szolgálat által ő is följánlotta a testét és a véré a népért. Ettől lesz gyönyörű a történet, ha ez a két egyes szám első személy, Krisztus és a miénk, összecseng. A homília is meg tudja adni ezt a szépséget, amikor nem a magunk erejéből beszélünk – Szent Pál is mondja: azt adom át nektek, amit magam is kaptam –, hanem Krisztuséból, de úgy, hogy az mégis a miénk. Török Csaba professzor arra is kitért, hogy VI. Pálnak az 1975-ben kiadott, Evangelii nuntiandi kezdetű apostoli buzdítása óta nagyon sokszor beszélünk arról, hogy az evangélium hirdetésére Isten teljes népe küldetést kapott. Ez nemcsak azt jelenti, hogy szép életet élünk a világban, és ennek köszönhetően a környezetünkben mindenki vonzódik az Egyházhoz, hanem expressis verbis (félreérthetetlenül) is ki kell mondani Krisztus nevét, nemcsak a papnak, hanem a hívőknek is. A munkahelyen az evangélium hirdetése nem csupán azt jelenti, hogy „nem lopunk, és tisztességesen dolgozunk”, de azt is, hogy megvalljuk Krisztust. Török Csaba egyúttal figyelmeztetett: nem azért fog Isten Lelke egy másik ember életében különös erővel valamiféle hatást kiváltani, mert jó volt az artikulációnk vagy jól gesztikuláltunk. Meg kell sütni a kenyeret, hogy aztán az oltár elé vihesük, de nem attól lesz Krisztus teste, hogy jó pék készítette az ostyát.

A konferencián Nyúl Viktor bátaszéki plébános, a Lectio Divina munkacsoport vezetője bemutatta az Isteni olvasás honlapot és annak használatát.

Joanovits Róbert és Gállné Busai Barbara, a Szent András Evangelizációs Iskola vezetői pedig *Egy kurzus a prédikációról* címmel tartottak előadást.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

A közösség által élővé válik a templom

Kettős ünnep a székesfehérvári székesegyházban

Kettős ünnepre gyűlt össze november 24-én a székesfehérvári egyházmegye papsága és a hívek a székesfehérvári Szent István király székesegyházban: hogy megemlékezzenek a bazilika felszentelésének évfordulójáról és megünnepeljék az újonnan végzett lelkipásztori munkatársak szolgálatba lépését. A szentmisét Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök mutatta be.

A szentmise a lelkipásztori munkatársak ünnepélyes bemutatásával kezdődött. A főpásztor előtt a jelöltek ígéretben megerősítettek, hogy a rájuk bízott lelkipásztori munkát lelkiismeretesen, az Isten és az Anyaszentegyház törvényeit szem előtt tartva végzik a közösség lelki szolgálatára, a meghatározott helyen és időtartamban, a plébános irányítása mellett.

Beszédében Spányi Antal megyéspüspök azt hangsúlyozta, ha hitűnket megéljük és ez átjárja a mindennapjainkat, sok, Istentől kapott örömet fedezhetünk fel a hétköznapiakban: A Lélekre figyelő, a Lélek ajándékait befogadó ember mindig örömmre talál. A mai napon is két ajándékot akarunk Isten színe elé vinni közös hálaadásunkkal. Ünnepejük a kőből épült templomot, az Isten házát, és különösen is ünnepeljük a templom közösségét, mert enélkül üres marad, amit felépítettünk. A közösség által élővé válik a templom, fejlődik és van jövője. Köszönjük Istennek a székesegyház ünnepét, amely alkalmat ad a megújulásra, lelkünk megújítására. És köszönjük mindazoknak, akik hosszú felkészü-

lés után alkalmasnak bizonyultak a plébános segítőjeként lelkipásztori munkatársnak, és átadhatjuk megbízásukat ezen a szentmisén. Így épülhet tovább a hitben az Egyház, az Úr közössége.”

A megyéspüspök megköszönte a plébánosoknak a kiválasztott testvéreket, akikkel még nagyobb felelősséggel, még jobban akarják szolgálni a híveket. A főpásztor végül megköszönte Ugri Tamás pasztorális helynöknek a lelkipásztori munkatársak képzését. A szolgálatot megkezdő munkatársakat arra kérte, hogy végezzék örömmel az Egyház által engedélyezett és rájuk bízott feladatokat.

Spányi Antal megyéspüspök az ünnepen 46 újonnan végzett lelkipásztori munkatárs számára

adta át a megbízólevelet. A hálaadó szentmise végén a főpásztor köszönetet mondott a munkatársaknak a vállalt szolgálatért, és családjuknak is, hogy lehetővé teszik hozzátartozójuk önzetlen egyházi munkáját.

**Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Kovács Marcell**

Megérteni és megvalósítani Isten akaratát

Diakónusszentelést ünnepeltek Máriagyúdön

Felföldi László megyéspüspök november 25-én állandó diakónussá szentelte Várda Ferenc akolitust a Pécsi Egyházmegye szolgálatára. A máriagyúdi bazilikában celebrált ünnepi szentmisén részt vettek az egyházmegye papjai, diakónusai, a jelölt családja, rokonai, barátai, köztük Szabó Róbert drávaszabolcsi református lelkész, valamint a hívek közössége.

Várda Ferenc teológiai tanulmányait a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskolán, majd a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézetének lelkipedagógus szakán folytatta, majd részt vett a Magyar Családterápiás Intézet pár- és családterapeuta-képzésén.

A szentelést követően Várda Ferenc az alsószentmártoni plébánia és a Szent Ferenc Cigány Plébánia területén végzi a diakónusi szolgálatot, ahol világi lelkipásztori munkatársként eddig is a szegények legszegényebjei között tevékenykedett, főként az Ormánság területén.

A szentelési liturgián Felföldi László megyéspüspök köszöntötte a megjelenteket, különösképpen a szentelendőt, akihez fordulva ezt mondta: „A mai ünnep a te és a családod sorsában egy különleges mérföldkő, mely irányt mutat az Egyház útkeresésében.”

A szentelés szertartása a jelölt bemutatásával és kiválasztásával kezdődött. Lankó József alsószentmártoni plébános, a Szent Ferenc Cigány Plébánia kormányzója személyes kapcsolatukból merítve szolt a szentelendőhöz, akivel több mint húsz éve együtt szolgál, mely során – ahogy fogalmazott –, az evangélium segítő cselekedetté

vált. Várda Ferencnek ugyanis – mondta a plébános – különös képessége van arra, hogy meglassa az emberi szenvedést és a nyomorúságot, a bűnt és a bűn okozta sebeket, és megpróbálja orvosolni, mert minden embertársában meglátja a szeretetet, az értéket és az Isten jelenlétét.

Felföldi László megyéspüspök szentbeszédében az isteni akarat titkáról elmélkedett, amely egy különleges pillanatának nevezte a diakónusjelölt szolgálatra szóló meghívását és az ahhoz kapcsolódó szentelési ünnepet.

A szentbeszédet követően az ünnepélyes ígértételben a szentelendő arcra borulva, míg

a hívek térdelve énekeltek a Mindenszentek litániáját, amit a felszentelés követett, amikor a püspök kézrátétellel adta tovább a jelöltnak az apostoloktól kapott lelki hatalmat.

A diakónusszentelési szentmise az újonnan szentelt állandó diakónus és hitvese, illetve gyermekeik külön főpásztori megáldásával ért véget.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Az Ágota Közösség vendége volt a nuncius

Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa november 22-én kétnapos látogatásra érkezett Szegedre. November 23-án a Szeged-Csanádi Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatójának szegedi székhelyén gyermekvédelmi szakemberekkel és gyermekvédelmi gondoskodásban felnőtt fiatalokkal találkozott.

Az apostoli nuncius november 22-én, szerdán a Gál Ferenc Egyetemen pasztorál-kateketikai konferenciáján tartott előadást. Michael W. Banach érsek ezt követően, 18 órakor ünnepi szentmisét mutatott be a szegedi dómban. Látogatása második napján, november 23-án, csütörtökön

megismerkedett a Szeged-Csanádi Egyházmegye pasztorális területeivel, köztük a Kateketikai Intézet munkájával. Ezt követően látogatott el a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató és az Ágota Alapítvány centrumába.

Az apostoli nunciust, Serfőző Levente oktatási püspöki helynököt, kateketikai és ifjúsági referenst és Róth Mártont, a Szeged-Csanádi Egyházmegye kül- és közkapcsolati igazgatóját Kothencz János diakónus, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató főigazgatója és munkatársai fogadták.

Kothencz János – bemutatva Michael W. Banach érseknek az Ágota Közösség működését – elmondta: közel három évtizedre tekint

viszsa, hogy teológustársaival úgy döntött, gyermekotthonokban élő, családjukból kiemelt gyermekekkel foglalkoznak. A hosszú évek során több száz önkéntessel valósították meg missziójukat, melynek keretében pasztorációs programokat és élményeket biztosítottak a gyermekeknek. 2011-ben Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök életre hívta a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatót, melynek szakmai programrendszerét az Ágota Alapítvány által létrehozott szakmódszertanra épít. A szolgáltató jelenleg mintegy hatezer gyermekről gondoskodik, akik nevelőszülőknél vagy kis létszámú lakásotthonokban élnek.

Kothencz János kiemelte, hogy amikor az 1990-es évek közepén elindították az Ágota mozgalmát, találkozhatott Angelo Acerbivel, a rendszerváltás utáni első magyarországi apostoli nunciussal, ezért nagy megtiszteltetés, hogy majd három évtizeddel elteltével körükben üdvözölhetik Michael W. Banach érseket.

„Ferenc pápa nevében köszönöm munkatokat, és azt, hogy megmutatjátok ezeknek a gyermekeknek, hogy ők igenis értékesek és jók. Ha már elraborták tőlük a gyermeki létet, a ti munkátoknak köszönhetően visszakaphatják a gyermeki örömet – fogalmazott az Ágota Közösség tagjaihoz intézve szavait Michael W. Banach apostoli nuncius. – Elismerem a munkatokat, és arra biztatlak benneteket, hogy sose veszítsétek el a hiteteket és lelkesedéseket. Tolmácsolom felétek Ferenc pápa áldását.”

Michael W. Banach ezt követően megtekintette az Ágota Játszóházat, ahol megismerkedett azokkal az önkéntesekkel, akik maguk is állami gondoskodásban nőttek fel.

Michael W. Banach érsek, apostoli nuncius ígéretet tett arra, hogy segíti az Ágota Közösség európai szervezetekkel való kapcsolatteremtését.

Forrás és fotó: Szeged-Csanádi Egyházmegye

KeFIR Kiskunhalason

Idén is megrendezték a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye ifjúsági találkozóját

Krisztus Király vasárnapját megelőzően, az ifjúsági világnaphoz kapcsolódva november 25-én, szombaton tartották Kiskunhalason a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Ifjúsági rendezvényét, a KeFIR-találkozót, melynek a Szent József Katolikus Általános Iskola és Óvoda adott otthont.

A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye plébániáiról, oktatási intézményeiből közel kétszáz fiatal gyűlt össze szombaton a kiskunhalasi iskolában, hogy részt vegyenek az idei KeFIR-találkozón. A délután folyamán a fiataloknak lehetőségük volt arra, hogy – különféle játékok és feladatok segítségével – jobban megismerjék egymást.

A találkozó témáját az idén Lisszabonban megrendezett ifjúsági világtalálkozó mottója adta: „Mária felkelt, és sietve útnak indult” (Lk 1,39). E mottóhoz kapcsolódóan tartott előadást – a hivatás, elköteleződés és küldetés témájában – Seffer Attila kiskunhalas-alsóvárosi plébános.

A plébánia hangsúlyozta a fiataloknak, hogy Isten számára mindannyian szerethetők és fontosak. A hivatás mindig Istentől ered. A keresztény hivatás nem más, mint Isten hívásában élni – fogalmazott Seffer Attila. Mária igenjét hozta példának – Mária igent mondott Istennek. Ez az ő elköteleződése, ez az ő válasza Isten hívására. Mária útra kelt, teljesítette küldetését.

Seffer Attila atya megfogalmazása szerint a keresztény küldetés: együtt haladni az életúton.

Isten és ember szeretetegysége, szövetsége, közössége, szabadon, örömmel, szeretettel.

Az előadás után kerekasztal-beszélgetéssel folytatódott a program. A beszélgetés résztvevői – Szabó Dániel piarista szerzetes pap, Tompa Szabolcs jánosalmi káplán, valamint Bódog-Mester Dóra és Bódog Balázs fiatal házaspár – megosztották a fiatalokkal hivatásuk, életállapotuk kapcsán a döntéshoz és elköteleződéshez vezető út szépségeit és nehézségeit. Ma is érdemes keresni Isten akaratát, a nekünk szánt utat az életünkben. Érdemes és valódi boldogsá-

got adó dolog dönteni, elköteleződni abban, amire Isten hív – hangzott el a pódiumbeszélgetésben.

A kerekasztal-beszélgetés résztvevőinek a fiatalok is feltehették kérdéseiket. Ezt követően Jáger Tekla kiskunhalasi fiatal rövid képes beszámolót tartott a nyári lisszaboni találkozón szerzett élményeiről. A találkozó szentmisével zárult, amelyet Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek mutatott be. A szentmise zenei szolgálatát a jánosalmi Hetvenszer Hétszer zenekar látta el.

A szentmisét követően a főpásztor a fiatalokkal vacsorázott, majd rövid beszélgetésre került sor, melynek során az érsek elmondta hivatásának, döntésének és elköteleződésének történetét.

Teázás és tánc ház zárta a programot.

**Forrás: Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Ifjúsági Bizottsága
Fotó: Kopriyanacz Kristóf**

Imára, bűnbánatra hívnak

Erdő Péter bíboros, prímás megáldotta az esztergomi bazilika harangjait

Advent első vasárnapján, december 3-án Erdő Péter bíboros, prímás szentmisét mutatott be az esztergomi bazilikában. A liturgia végén megszentelte a Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyház hat harangját. A főpásztor hálát adott az új harangokért, valamint a bazilika felújításáért, és köszönetet mondott mind azoknak, akik munkájukkal, támogatásukkal, imájukkal segítséget nyújtottak ehhez.

Erdő Péter bíboros a szentmise elején hangsúlyozta: az adventi várakozás és bűnbánat idején, „amikor Krisztushoz közeledünk, vagy ő közeledik hozzánk – akár a szentáldozásban, akár életünk végén, akár a világ végének nagy eseményében –, eltölt minket a vágyódás és a félelem. A bűnbánatban kell megtisztulnunk, hogy ünnep legyen minden találkozásunk Krisztussal”.

A főpásztor szerint a hívó keresztény ember nem retteg a történelem nagy megpróbáltatásaitól, a világvége sejtelmeitől, de még a saját halálától sem. Hiszen már az első kereszté-

nyek is örömmel várták a nagy találkozást. Imádságuk ott áll a Jelenések könyvének végén: „Jöjj el, Urunk, Jézus!” Azonban esendő emberek vagyunk – folytatta Erdő Péter bíboros. – Újra és újra emlékeztetni kell minket arra az összefüggésre, amelyben az életünk zajlik. Erre valók a templomi harangok. Hívnak bennünket: imára, bűnbánatra, szentmisére. A halottakat az isteni irgalom és az üdvösség reményében siratják, a villámokat pedig megtörik.

Erdő Péter bíboros homíliájában rámutatott, „az adventi időszak az egyházi év két nagy bűnbánati idejének egyike. Krisztusban Isten irgalmassága jött el hozzánk. Irgalom, vagyis megbocsátó szeretet, segítő szeretet, amely különösen is a betegek, a megfáradtak, a tehetetlenek, a kicsik, az elnyomottak és főleg a bűnösök iránt fogékony. Rá kell ébrednünk: szükségünk van az irgalomra. Egyedül az irgalmas Isten tud mit kezdeni még a bűnnel és a bűnös emberrel is. Ő az, aki ember alakban testesíti meg

a végtelen isteni irgalmat. Ezért kell társulnunk a munkájához. Ezért kell bűnbánattal közelednünk a találkozáshoz. Együtt kell működnünk vele, és tudnunk kell, hogy a vele való találkozás elemi erejű.

Ha erős a bűn, mint a forgószele, ami maga előtt görgeti az ember életét és a történelmet, még erősebb az,

akivel most találkozni fogunk. A bűnbánatnak, a Krisztussal való személyes barátság megerősödésének, az egymás iránti szeretet megújulásának van hát itt az ideje számunkra is” – mondta a főpásztor.

A szentmise végén Erdő Péter bíboros a hívó közösség és a város képviselői, köztük Hernádi Ádám pol-

gármester jelenlétében szentelte meg a harangokat, melyeket az esztergomi bazilika oszlopcsarnokában állítottak ki a december 4-ei beemelésig.

A legnagyobb, közel hattonnás Magyarok Nagyasszonya-harang és a legkisebb, 280 kilogrammos lélekharang a történeti folytonosságot őrzi: átéltek két világháborút, s most jelentős javításon, felújításon estek át. Az 1916-ban elveszett négy harangot pedig több mint egy évszázad után most pótolták: egy bezárt német templomból Esztergomba érkezett a 2902 kilogrammos Jézus-, a 1670 kilogrammos Mária- és az 1181 kilogrammos József-harang, melyeket Esztergom Megyei Jogú Város támogatásából vásárolt meg a plébánia. Az Innsbruckban öntetett, 770 kilogrammos Szent István-harang költségeit pedig a helyi közösség gyűjtésből finanszírozta.

Advent első vasárnapján a gyerekek is elégedetten tértek haza a rangszentelésről, hiszen Erdő Péter csokimikulással lepte meg őket.

Zsuffa Tünde/Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
Fotó: Mudrák Attila

70 éves a pécsi Palestrina kórus

Felföldi László pécsi megyéspüspök mutatta be november 25-én este azt az ünnepi szentmisét, amelyen alapításának hetvenedik évfordulóját ünnepelte, és hálát adott Istennek a megélt kegyelmekért a pécsi székesegyház Palestrina kórusa.

A hangversennyel zárult liturgián Mágner Róbert püspöki irodaigazgató, a székesegyház plébánosa és Garadnay Balázs egyházmegyei zeneigazgató, címzetes apát, éneklőkanonok koncelebráltak.

Az idén hetvenéves kórus története tulajdonképpen még régebbre, 1888-ra nyúlik vissza, amikor Dulánszky Nándor pécsi püspök megalapította a Pécsi Székesegyházi Énekiskolát. Az volt a szándéka, hogy az akkor újjáalakuló székesegyházi zenei szolgálatot visszatérje a hagyományokhoz, kizsorítsa onnan a világias hangszere zenét, és átvegyék annak helyét az egyénieskedéstől mentes gregorián énekek, valamint a Palestrina stílusában íródott kórusművek. Ennek a célnak a magas szintű megvalósítására hozták létre az énekiskolát.

A II. világháború után nehéz időszak köszöntött az intézetre. Az 1948-as államosítást még átvészelte, 1953-ban azonban az Állami Egyházügyi Hivatal feloszlatta a Magyarországon egyedülálló intézményt. A helyizetre azonnal reagálva Mayer Ferenc lelkipásztor, az énekiskola igazgatója, a székesegyház karnagya létrehozta, majd

éveken át irányította azt a vegyes kart, amely hetven éve Palestrina kórus néven működik a székesegyházban. Zenei szolgálatukban máig megőrizték azt a szakmai irányt és értékrendet, amely az énekiskolát mindvégig jellemezte.

November 25-én a létrejöttének hetvenedik évfordulóját ünneplő Palestrina kórus a Schola Cantorum Sopianensis énekesével kiegészülve ünnepelt és látta el a székesegyházban bemutatott szentmise zenei szolgálatát Jobbágy Valér, a Nagy Szent Gergely Rend tisztí fokozatával kitüntetett karnagy vezényletével, aki harmincöt éve vezeti a Palestrina kórust.

Felföldi László, a szentmise főcelebránsa köszöntötte a jubiláns énekkart, amelynek tagjai között vannak, akik több mint húsz éve vesznek részt a liturgiák zenei szolgálatában.

A szentmise után Onhausz Miklós kórustitkár ünnepi köszöntőjében méltatta az egykori kórusalapítót, Mayer Ferenc karnagy helyettesítését, lelki erejét és kitartását, valamint a musica sacra legjavát elénekelhették.

Ezt követően a főpásztor jubileumi emléklapot és emlékérmét adott át azoknak a kórustagoknak, akik húsz vagy még több éve látnak el karénekesi szolgálatot a kórusban. Emléklapot és emlékérmét kapott: Benyovszky Ágnes, Benyovszky Mónika, Jobbágy Kornél, Jobbágy-Radó Júlia, Lebeda Zsuzsanna, Onhausz Miklós, Pálmai Miklós és Vörösné Károly Andrea.

A jókívánságok sorát a Schola Cantorum Sopianensis énekegyüttes képviselőiben Göbl Ákos gondolatai zárták. Úgy fogalmazott: „Amikor a karzaton szolgáltok, egy üzenet a számotokra is elkészült. Minden szolgálatban találjátok meg ezt a nektek szóló, személyes üzenetet.”

Az ünnepről készült felvétel megtekinthető a Pécsi Egyházmegye YouTube-csatornáján.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Életünk királyát ünnepelve Mátranovákon

Krisztus Király vasárnapján, november 26-án szentmisét mutatott be Marton Zsolt váci megyéspüspök a kívül-belül megújult mátranováki Nepomuki Szent János-plébániatemplomban, és megáldotta az épületet.

A főpásztor prédikációjában elmondta: az esztendő végéhez érve jó visszatekinteni, és összefoglalni, hogy mi történt az ember életében, vallásosságában. Napjainkban sok kihívással kell szembenéznünk, káros ideológiák és szörnyűségek is vannak körülöttünk: a szomszédos

a megígért segítséget meg kell adni, a támogatásokat a község formálására és a közösség erősítésére, az ő javukra szükséges fordítani. Szép a megújult plébániaépület és a templom is, amely közös összefogással, valamint a magyar kormány támogatásával kapott új köntöst – mondta az államtitkár. Háláját fejezte

országban zajló orosz–ukrán háború, az izraeli–palesztin konfliktus – fogalmazott Marton Zsolt püspök. Az ember azt gondolja, hogy ura a világnak. Már látni ennek jeleit a globális felmelegedés kapcsán is. Fogyasztói társadalomban élünk, amely pazarló világ. Ma más királyok vannak, akik uralni akarják az embert: ilyen a közösségi média is” – emelte ki a váci megyéspüspök. Nem szabad megijednünk. Krisztust kell választani, és őt tenni meg az életünk királyává. Mi az életünk Urát ünnepeljük akkor is, amikor a püspök megáldja a felújított templomot, ahol Krisztus is jelen van. Ez igaz és örök – fogalmazott szentbeszédében a főpásztor. – Isten háza fontos az embereknek.”

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára beszédében kifejtette:

ki a nógrádi embereknek, akik – mint fogalmazott – megérdemelték ezt a felújítást. Hűségük, szorgalmuk és kitartásuk, amellyel a kereszténységet szolgálják, megérdemli a segítséget.

Mátranovák mellett a Modern városok program keretében huszonnyolc katolikus templom, továbbá nyolc református, evangélikus, baptista és zsidó templom, kápolna és imaház újulhatott meg – ismertette az államtitkár.

A mátranováki templomban felújították a tizenhárom freskót; új padokat helyeztek el az épületben, padlófűtést alakítottak ki, újrafestették és bővítették a szentélyt, a templomot kívül-belül újrafestették, új lefolyókat és ereszcsonnákat építettek ki, és megoldották a csapadékvíz elvezetését is.

Forrás: Váci Egyházmegye
Fotó: Vendel Lajos

Megújult a kőszegi Kálvária-templom

Székelly János szombathelyi megyéspüspök november 24-én, pénteken szentmise keretében áldotta meg Kőszegen a felújított Kálvária-templomot. Az ünnep keresztútjával kezdődött, amelyet szintén a főpásztor vezetett.

Szentbeszédében a főpásztor Krisztus keresztjének titkáról beszélt. Mint mondta, Krisztus keresztje arra tanít bennünket, hogyan hordozzuk el a magunk életének keresztjeit. Vannak emberek, akik sok nehézséget hittel, bizalommal hordoznak, és vannak olyanok is, akik sokkal kisebb terhek alatt is összeomlanak.

A püspök szerint kétfajta ember van: vannak, akik tudják, hogy Istentől kapták az életet és hozzá a szeretetet – ők minden napban az új lehetőséget látják, és bőségesen megajándékozottnak érzik magukat; velük szemben mások megfosztottnak érzik magukat, vagy azt érzik, hogy az élet nem adja meg nekik, ami jár – ők panaszkodnak, maguk körül forognak, másokat vádolnak.

A kereszt alatt állók is tanítanak minket. Mária tudja, hogy a keresztben Isten cselekszik. Így ő nem is ment a sírhoz, mert tudta, hogy a fia él.

Nem kell feltétlenül megérteni a kapott keresztet és a miérteket. Isten nevel és alakít, sokat akar az életünkben kihozni. Nagylelkűvé, önzetlenné akar nevelni minket. A sokszor zárt szívünket meg akarja nyitni.

A szentmise végén Sarkadi Márton műemlékes szakmai koordinátor ismertette a templom történetét, valamint köszönetet mondott mind azoknak, akik részt vettek a felújításban.

Előadás után Ágh Péter, az Építési és Közlekedési Minisztérium államtitkára idézte fel, hogyan indultak a kőszegi felújítások.

Végül Kimer Zoltán SDB plébános egy visszaemlékezést olvasott fel, amit egy kőszegi hívőtől kapott, aki részt vett a Kálvária-templom 1947-es tűzvész utáni újjáépítésében.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Váltsuk életre az evangéliumot családjainkban!

Marton Zsolt váci püspök, az MKPK Családügyi Bizottsága elnökének idei körlevele

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezek mind azt mutatják, hogy egyre nagyobb az igény a szakmaiságra, a tapasztalatcsere-re, a hálózatban működésre, valamint arra, hogy egymástól tanulva és egymást segítve éljünk és tegyünk a családokért – papok, diakónusok és világiak.

Annál is inkább fontos ez az összefogás, mert a család és a házasság talán minden korábbinál nagyobb veszélynek van kitéve. Megkérdőjeleződik a házasság létjogosultsága, kétségbe vonják a férfi és a nő antropológiai valóságát és istenképiséget. Az ideológiai hullámok mellett különösen nagy kihívást jelent a családok számára a 21. századi életforma: a gazdasági nehézségek, az egzisztenciális kérdések, a stressz, az időhiány és a mindenre kiterjedő digitalizáció. Az önzés, a kényelem és a fogyasztói szemlélet közömbösé teszi a személyt, alássa a családi szeretetkapcsolatokat, törekennyé teszi a házasságot. Miközben az ember úgy érzi, mindent elér, valójában éppen a lényeges dolgokat veszíti el. „A család egyre inkább a jó és a rossz, az élet és a halál, a szeretet és a szeretettel ellenkező dolgok ütközőpontjában áll” – ahogy Szent II. János Pál pápa már 1994-ben megírta *Levél a családokhoz* című dokumentumában.

Ha nem találjuk meg az egyensúlyt, ha elszigetelődünk, vagy nem tudjuk megadni családtagjainknak az őszinte figyelmet, akkor azt kockáztatjuk, hogy szeretetpótlék után nyúlunk, és más kapcsolatban vagy élvezeti szerekben keresik a boldogságot. Napjaink egyik legnagyobb ilyen jellegű veszélye az interneten elérhető számos szexuális vagy egyenesen pornográf tartalom, amely felnőtteket, fiatalokat, sőt gyermekeket is behálóz. Döbbenetes statisztikák állnak már a kutatók rendelkezésére arra vonatkozóan, hogy a gyermekek mennyire tárgyai és egyúttal fogyasztói is a szexuális tartalmaknak, ami egész életükre nézve roppant káros hatással lehet.

Tudjuk, hogy a virtuális kapcsolatok könnyen kialakulnak, de ugyanolyan gyorsan magányossá és kiszolgáltatottá is tesznek. Egyre több felmérés

mutatja, hogy elidegenítően hatnak, és megakadályozzák az igazi személyes kapcsolatok kialakulását, amelyek alapvető fontosságúak lennének annak érdekében, hogy a fiatalok megtalálják a hivatásukat, kiteljesedjenek abban, „normális” baráti kapcsolatokat építsenek, társat találjanak és családot alapítsanak.

Mi nyújthat segítséget a családoknak ebben a helyzetben? Természetfeletti segítséget jelenthet a családi kapcsolatok ápolásához és a család egységének megteremtéséhez, ha kelő időt szánunk a közös imára. Őszinte, bensőséges kapcsolatot tud teremteni a családtagok között, ha nap mint nap a közösbe tesszik, amiért halásak, közösen kéri a gondviselés útmutatását az életükre vonatkozóan, és együtt tudják hordozni a fájdalmakat és a nehézségeket is.

Ne engedjük, hogy a rohanás magával ragadjon bennünket, szánjunk időt egymásra! Ma már lehet, hogy az oly népszerű minőségi idő fogalma mellett újra meg kell tanulnunk azt is, hogy mennyiségi tekintetben is tudjunk időt szánni a kapcsolatainkra, a családjainkra: legyenek közös beszélgetéseink és közös programjaink.

Támaszkodjunk az előttünk járók tapasztalataira! A gene-

rációk közötti összefogást és párbeszédet ma újra fel kell fedeznünk. Ferenc pápa többször felhívta a figyelmet arra, hogy becsüljük meg az időseket és a családban a nagyszülőket. Ennek adott nyomatékot, amikor két évvel ezelőtt megalapította a nagyszülők és idősek világnapját. Az idei, Lisszabonban megrendezett ifjúsági világtalálkozóra készülő fiatalokat pedig külön kérte, hogy indulás előtt látozassák meg nagyszüleiket vagy magányos, idős embereket, hogy megtapasztalják: kölcsönösen gazdagítani tudják egymást. Sok fiatal örömmel teljesítette a Szentatya kérését!

Legyünk közösségben más családokkal, amelyeknek a tapasztalataiból tanulhatunk, amelyekkel kölcsönösen segíteni tudjuk egymást! Ha pedig úgy érezzük, hogy szakemberhez kell fordulnunk, számos fórumon érhetünk már el lelki kíséréssel, konzultációval, házaspárok kíséréssel, pár- vagy családterápiával foglalkozó szakemberekhez.

Mit tudunk nyújtani mi, családpasztorációval foglalkozó papok és szakemberek? Hogyan segíti az Egyház a keresztény házasságokat és családokat? Az Egyháznak Krisztus

irgalmát és igazságát egyszerre kell közvetítenie ebben a világban. Szembe kell nézni a mai világ kihívásaival: mutassuk meg érthetően, világosan, örömtelen és vonzóan az Egyház tanítását! Nekünk mindig a remény útját kell felmutatnunk!

Valljuk továbbá, hogy a családnak külön is küldetése van a mai világban, hiszen a család a szeretet bölcsője. A család az a közösség, ahol a gyermek megtanulhatja az erkölcsi értékeket, a tiszteletet. A házasság, ha a férfi és a nő stabil, érett, egymásért áldozatot is vállalni tudó szeretetkapcsolatára épül, érzelmi biztonságot nyújthat, megfelelő példát jelenthet a gyermekeknek és rajtuk keresztül az egész társadalomnak.

Egyre inkább ráébredünk azonban arra, hogy a házasság csak akkor tudja betölteni ezt a szerepét és küldetését, ha megfelelően felkészülten vállalják a felek, és elkötelezettségük legalább olyan komoly és életre szóló akar lenni, mint a papságban vagy a szerzetességben a megszentelt életre kimondott igen. Ferenc pápa erre a felkészülésre kívánt hangsúlyt helyezni, amikor a 2022. évi családok világtalálkozóját követően megjelentette a *Katekumenális felkészítés a házasságra* című dokumentumot, amely ki-

mondja: tulajdonképpen már gyermekkortól kezdődően készülni kell a házasságra, ami egyet jelent azzal, hogy a Krisztusnak való odaadottságra és ezzel az evangéliumi életre készül fel a gyermek, mindig az életkori sajátosságainak megfelelően.

Munkatársaimmal együtt idén is örömmel dolgoztunk azért, hogy megismertessük ezt az új szemléletű házassági felkészítést a családpasztorációban tevékeny papokkal és világi munkatársaikkal. A házasságra készül és később az ifjú házaspár kísérése naprakész tudást, folyamatos tanulást, következetes családpasztorációs munkát igényel minden szinten. Ez volt az egyik fő témája az idei családkongresszusunknak, tematikus havi anyagainknak. Az egyházmegyei családreferenseknek jövőre tanulmányi napot szervezünk ebben a témában. A Szentatya azon kérésére válaszolva, hogy vigyázzunk idős embertársainkra, törekedjünk a generációk közötti párbeszédre, egy jövőre induló képzéssel is szeretnénk támogatni azokat a testvéreinket, akik egyházmegyeinkben munkatársaink kívánnak lenni ebben a szolgálatban.

Továbbra is sürgetően fontos ügynek tartjuk az élet védelmét. Idén tavasztól bekapcsolódtunk a *40 nap az életért* nemzetközi imaszolgálatba. A kezdeményezés résztvevői imát és böjtöt ajánlanak fel azokért az édesanyákért, akik abortuszt terveznek, hogy döntésüket megváltoztassák. Világszerte sokan nemcsak otthon vagy a templomban imádkoznak, hanem kórházak, szülészeti klinikák előtt, hogy aki válsághelyzetben van, az az utolsó pillanatokban is látható, konkrét segítséget kaphasson keresztény segítő szakemberektől. Magyarországon Budapesten, Debrecenben és Vácon került sor ezekre az alkalmakra. Egy tavaszi budapesti és az őszi váci szolgálaton magam is jelen voltam. A rendezvény katolikus kezdeményezésre jött létre, de ökumenikus, más felekezetűek is részt vettek rajta. Fontos leszögeznünk, hogy a kórházak előtti megjelenés nem tüntetés, hanem szeretetteljes, de határozott kiállás az élet mellett. Mi nem háborúzni

akarunk, hanem életet menteni, hogy a megfogant gyermekek megszülethessenek. Valamint imádkozni szeretnénk az őket körülvevőkért és az egészségügyi dolgozókért is, hogy mindannyian az élet oldalára álljanak. Ebben szeretnénk eszközöket és segítőket lenni Isten kezében, ehhez pedig bátorságra, szelidségre, odaadásra és türelemre van szükség. Imaszolgálatunk gyümölcséről visszajelzések is érkeztek: számos kisbaba ennek köszönhetően jöhetett és jöhet majd a világra. Ezt az áldásos imaszolgálatot az új esztendőben is folytatni szeretnénk.

Az életvédő kultúra elterjedését szolgálja az idén ősszel immár harmadik alkalommal, Vác és Kaposvár után úttal Székesfehérváron megrendezett életvédő nap, amelyen lelki és szakmai segítséget, útmutatást kaptak a résztvevők.

Kedves Magyar Családok! Fontos küldetéseket van abban, hogy a szeretet kultúráját hirdessék az önzés kultúrájával szemben! Újra és újra a szívetekre szeretném helyezni Ferenc pápának a családok világtalálkozóját követően megfogalmazott kéréseit: „Örömmel hirdessék a család szépségét! Hirdessék a gyermekeknek és a fiataloknak a keresztény házasság kegyelmét! Öntetek reményt azokba, akik nem remélnek! Legyetek egy testvériesebb világ magjai! Legyetek nagy szívű családok! Legyetek a befogadó Egyház arca!”

Családreferens püspökként újból megerősítem, hogy mindnyájatokért – a magzatoktól az idősekig – imádkozom, imádságban veletek vagyok. Felelősségem tudatában, munkatársaimmal karöltve, krisztusi szellemben igyekszem szolgálni benneteket a következő esztendőben is.

Köszönöm szerető hűségüket! Advent kezdetén a Szeplőtelen Szűz pártfogását kérve imádkozom értetek.

Adventi készülődésünk teremje meg családjainkban a karácsony igazi örömét!

Vác, 2023. december 8.

Marton Zsolt
váci megyéspüspök,
az MKPK Családügyi
Bizottságának elnöke

Az örömhír örömteli hirdetése

Továbbképzés katekétáknak Békéscsabán

November 18-án Békéscsabán, a Savio Szent Dávid Katolikus Általános Iskola és Óvodában tartották a Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézete szervezésében az immár hagyományos katekétá-továbbképzést.

A szakmai alkalomnak, amelyen mintegy hatvan katekéta vett részt, alapvető célja volt, hogy megerősítsék a résztvevőket a katekétahivatásban, mindemellett pedig újabb, naprakész szakmai tudást adjanak nekik. A program mottója ez volt: „Az örömhír örömteli hirdetése”.

Az Evangélium gaudium kezdetű apostoli buzdításban Ferenc pápa az evangelizáció konkrét lépéseit fogalmazza meg: kezdeményezni, bevonódni, kísérni, gyümölcsöt hozni és ünnepelni – emelte ki Serfőző Levente oktatási helyőrnő köszöntőbeszédében.

Hardi Titusz OSB *Az örömhír örömteli hirdetése az iskolában és a hittanórán* című előadásában, valamint tanúságtételében fejtette ki a témához kapcsolódó tapasztalatait.

Délután műhelymunka keretében ismerkedhettek a

témával a katekéták, módszertani foglalkozások vagy szakmai beszélgetések segítségével. A műhelyeket Prónainé Kálló Csilla, Szűcs Klára, Novák Mária és Vargáné Bögi Veronika vezették.

A kiscsoportos foglalkozások témái a következők voltak: örömteli játékok a hittanórán; liturgikus tánc mint imaforma; történetorientált lélekvezetés érzékszervi megismerés által (Jézus életének eseményeit és csodáit feltűnő térképek segítségével); Word Cafe (az öröm megélésének lehetőségei katekétaként).

Forrás és fotó:
Szeged-Csanádi Egyházmegye

Megszólítani, meghívni, megerősíteni

Varga Norbert a Rokolya utcai plébánia missziós évéről

Ahogy épül és szépiül a templom és közösségi tere, s ahogy a munkából kiveszik a részüket az emberek, úgy kel életre a plébániai közösség. „Küldetésünk van, hogy az üzenetet, az üdvösségre való meghívottságot és Isten feltétlen szeretetét közvetítsük mindenkinek” – ezzel az elkötelezettséggel hirdetett missziós évet a Budapest-Külsőangyalföldi Mária Keresztények Segítsége Plébánia. Varga Norbertet, a papi közösség moderátorát kérdeztük a közösség életéről, terveiről.

– A Babér utcai Szent Mihály-templom mellett a Rokolya utcai templomot is ellátják 2021 óta. Milyen állapotokkal találkozott a plébánián?

– Hányatott sorsú a templom és a plébánia is. Lehangelő állapot fogadott: lerobbant épület, elhanyagolt kert, ami sok lommal volt tele. Rengeteg feladatot várt ránk. Lomtalanítani kellett, azután belevágtunk a közösségi terem rendbehozatalába, miután összekalapoztam a pénzt a felújításra. A terem adottságai eleve kiválóak, s ezt még tovább fokozta, hogy a rendbe tétele során olyan térért tudtuk alakítani, amelynek színpadja is van. A templomban is elvégeztünk jó néhány alapvető felújítási munkát. Folyamatosan rendezzük az udvart, a kertet, amely ma már alkalmas közösségi programok befogadására. A munkálatok még nem fejeződtek be, de jó úton haladunk.

– Könnyen ment az ismerkedés a hívek közösségével?

– Magam is dolgoztam a felújítási munkák során. Például kertészkedtem, hiszen eredetileg kertész a végzettségem, szeretek növényekkel foglalkozni. Egy éven keresztül túrtam a földet. A kerítés mellett gyerekek játszottak, a szomszédban ugyanis óvoda van. Csüngtek a kicsik a kerítésen, nézték, amint dolgozom, és kérdezgettek: Te ki vagy? Hogy hívnak? Nagyon aranyosak voltak. Mondtam, hogy Norbi atya vagyok. De fura neved van! – mondta az egyikük. Aztán megszokták. Otthon meséltek a találkozásunkról, mire a szülők kíváncsiak lettek, ki ez a Norbi atya, és egyszer megkeresett az egyik szülőpár. Ebből a családból csak az anyuka van megkeresztelve. Azzal a kéréssel jöttek, hogy legyen katolikus hittan az óvodában. Lett, és azóta is van. Fellelkesültem ezen az eseten, végiglátogattam az összes óvodát, és mindenütt elindítottuk az ovis hittant. A jó kapcsolatok köszönhetően, a Mária-teremben tartják a közösségi programjaikat. Karácsonykor egy óvónőkből álló kórus ad koncertet. Az iskolás gyerekek betlehemeket készítenek, ezekből kiállítás rendezünk, és várható, hogy a gyerekek révén eljönnek a templomba a szülők is. S ha már itt vannak, lehetőség nyílik arra is, hogy megszólítsuk őket.

– Mi a Rokolya utcai plébánia története, és kik lakják a területét?

– A környező templomok – a Lehel téren, a Béke téren és a Babér utcában – a harmincas években szépen fel tudtak épülni központi, fővárosi beruházás keretében. Itt,

Angyalföld peremén szervezőlelkesség létrehozását tervezték. Főként MÁV-dolgozók laktak erre felé, és megvolt az igényük arra, hogy templomot építsenek. Grandiózus tervek készültek, meg is kapták a telket. Ami ma a templom, azt szánták közösségi térnek, kultúrháznak, s a mai óvoda helyére tervezték a templomot. 1942-re elkészült a kultúrház és a templom alapja, de elfogyott a pénz vagy a szándék, és bizonytalanná vált, folytatható-e az építkezés. Így aztán az épület alsó szintje kultúrterem lett, a felső szint pedig a templom, amit fel is szenteltek.

Fábrý Kornél püspök december 3-án megnyitotta a missziós évet

A lakosság jó része tősgyökeres. Az építkezés alatt segédkezők mesélték, hol mi volt régen – még arra is emlékeznek, milyen fák nőttek a kertünkben. Sokan vannak, akik a család bővülése miatt elköltöznek, de többnyire új ingatlant is itt választanak maguknak, Angyalföldön maradnak. Vonzó a családok számára, hogy a kerületben sok a játszótér, a zöldfelület, az iskola, óvoda. Persze olyanok is akadnak, akik idővel máshová költöznek: itt kezdik a családi életüket, de aztán amint lehet, mennek az agglomerációba.

– Nem várták meg az építkezés befejezését, advent első vasárnapján missziós évet hirdettek. Hogyan született az ötlet?

– Amikor hazafelé jöttem Olaszországból, Padovában megálltam egy imádságra Szent Antal sírjánál, aki a bér-mavédőszentem. Hordoztam magamban a két plébániát a nehézségeivel, küzdelmeivel, lehetőségeivel, s akkor jött a sugallat, hogy indítsunk missziós évet. Valójában magam sem tudtam, hogyan kell egy ilyet megvalósítani, de Erdő Péter bíboros atya biztatott. Felhívta a figyelmemet arra, hogy a

programjaink szólnak a szoros értelemben vett plébániai közösségnek is, de mutassanak is túl azon. A missziós év 2023 advent első vasárnapjától 2024 Krisztus Király ünnepéig tart.

– Kik vesznek részt ebben a munkában?

– Gyönyörű ez a történet. Amikor felvettem az ötletet a papi közösségben és a plébániai képviselő-testületben, örömmel fogadták. Majd a Rokolya utcában verbuválódott egy tíz-tizenöt emberből álló csapat. Eleinte havonta, majd kéthetente találkoztunk. Két hitoktatónk, két sekrestyésünk, a kántorunk, mi, papok és a két diakónusunk, valamint a hívó közösség néhány tagja dolgozik együtt. Péntek esténként tartottuk a megbeszéléseket. Rendszerint az egész hét fáradtságával érkeztem, de a találkozó végére mindig úgy éreztem, szántani volna

Varga Norbert: Kezdtől fogva az a célunk, hogy összehozzuk az embereket a nyolcvanhat éves Miklós bácsitól a tizenhárom éves Kristófig

kéntesekre, akik összetalálkoznak és bevonódnak a missziós év munkálataiba. Úgy látom, megvan az emberekben a nyitottság, vágnak Isten közelségére. Ami most történik, az egy kezdet, amelynek a Teremtő látja már az útját és a célját.

a közös imádságra, és arra is, hogy találkozzon az egyik család a másikkal. A templomba hívjuk őket, közösen imádkoznak, s azután jelképesen innen „viszik haza a Szent Családot” egy kép és egy szobor formájában, ami otthon felállítható; a kicsik odaléphetnek hozzá, megsimogathatják Jézus arcát. A gyerekeknek fontos, hogy testközelbe kerülhessenek Jézussal. Advent első vasárnapjával indul a szentszaládjárás, és december 24-én fejeződik be.

– Évek óta működik a plébánián a szeretetvendégség, és a missziós évben is folytatják. Hogyan kell elképzelni ezeket az alkalmakat?

– A karitásunk minden hónap első vasárnapján ebédre hív nyolcvan-kilencven hajléktalan vendéget. A hét órai misén vesznek részt a főzőcsapat tagjai, azután átjönnek a plébániára, és elkezdik készíteni az

– A missziós év keretében litániára, rózsafüzér-társulatba, szentségimádságra és tiszteletre is várják a híveket. A népi vallásosság hagyományos gyakorlatai és az újabb hitéleti formák is szerepelnek a programok között.

– Valóban, a kettőnek együtt kell megjelenie az események sorában. A népi vallásosság hagyományai az egyházi évre épülnek, amelynek megvan a maga dinamikája, ismétlődése. Egy spirálhoz hasonlítható: látszólag ugyanazt ünnepeljük, de egyre jobban elmélyülve, a hittitkokat mindjobban megismerve, megélve. Ugyanakkor helyet kell adni az újabb hitéleti formáknak is: szükség van dicsőítésre, gitáros énekekre, de a májusi litániára is. Ha a hagyományokhoz magyarázatot fűzünk, s így megmutatjuk, miről is szólunk valójában, akkor azok is rokonszenvesé válnak az emberek számára. A szállást keres a Szent Család adventi hagyománya például egyesek számára furcsa, negédes lehet. Mi értelmé, hogy szobrokat viszünk körbe? – gondolhatják. De ha úgy fogják fel, hogy a Szent Család áldása érkezik a családhoz, akkor már másképpen hat. Ez a szokás elvezet

ebédhez mindig kapcsolódik egy kis kulturális esemény is. Valaki gitározik, énekel egy-két vallásos éneket, és persze mást is, Bikinit, Eddát... Most zongorázni fog valaki, zenés ebédünk lesz, de tervezzük filmvetítést, előadást is.

– Akadnak a vendégek között olyanok, akikben kialakul az Egyház iránti kötődés?

– Nem igazán. Eljönnek a templomhoz, találkoznak egy pappal, ez talán betudható az ő istentiszteletüknek. Kapcsolatok jönnek létre, néhányan részt vesznek szentmisén is, de ez egy hosszabb folyamat, és talán soha nem simulnak bele teljesen. A társadalomnak nem integrált személyei ők, így a társadalmi együttélés különböző formáiban sem vesznek részt. Idegennek érzik magukat. A misén megállnak hátul. Ha fel tudjuk villantani a szeretetet, talán Istenre vágyóvá válnak.

– A missziós programok között szerepel a takarítás is és sokféle más közös tevékenység.

– A három misére körülbelül százan járnak nálunk. Nincs annyi hasonló elköteleződésű ember, hogy mindenki-csoportot indíthassunk. A felújítás során segíteni hívtuk az embereket, sokan eljöttek olyanok is, akik még soha nem jártak a plébánia közösségi termeiben. Most már kezdik a sajátjuknak érezni a plébániát. Segít ebben az is, ha az ember arra gondolhat: én tisztítottam meg az ablakot, én mostam fel a festéket a kőről. Megszólítják egymást, rájönnek, hogy szomszédok, s így ismeretségek, barátságok szövődnek, és remélem, közösségek is. Az alulról induló kezdeményezések működnek jól, a közösségi együttlétnek azok a formái, amelyekben maguk az emberek szeretnének összejönni egymással. Adhatok ötleteket, és csoportosulhatnak akörül, máskor meg ők keresnek meg minket, hogy ilyen vagy olyan csoportot szeretnének, és kérik, hogy segítségünk nekik elindulni. Most már megvannak az ehhez szükséges közösségi terek, és bízom benne, hogy meglesz ennek az eredménye. Minden héten látunk a templomban és a plébánián új embert, új családot. Tudjuk-e szeretettel fogadni? Sok múlik ezen. A lehetőségünk jók. A templom télen fűthető, nyáron hűthető. Ez persze anyagi terheket ró ránk, de otthonossá vált a környezetünk.

– Mit vár a missziós évtől?

– A missziós évben azért imádkozunk, hogy „szent idő legyen, a kegyelem ideje mindenkinek: a növekedés ideje a fiataloknak, a megújulás ideje a családoknak, a felüdülés ideje az időseknek, a gyógyulás ideje a megtörtetteknek, az öröm ideje a szomorúaknak, a megbocsátás ideje a bűnösöknek, a megerősödés ideje a közösségnek, s a hazatérés ideje azoknak, akik távol vannak”.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

ADÁSVÉTEL

KÖNYVEKET vásárolok, szentképeket elfogadok gyűjteményembe. T.: 06/20-341-9106.

ÁLLÁS

HA A SZOLGÁLAT és a karrier szavak sorrendje számodra sem felcserélhető. Ha azonosulni tudsz az „Üzleti vezető hivatása” 87 pontjának döntő többségével. Ha képes vagy folytonosságot biztosítani egy három évtizedes informatikai fejlesztő-gyártó-szolgáltató kisvállalat sikereinek. Ha van legalább három-négy éves közép- vagy felsővezetői tapasztalatod, és követhető vezetőjévé tudsz válni egy harmincelkes csapatnak, akkor küldd el motivációs leveled, majd három nappal később a szakmai önéletrajzod az amberger.arpad@gmail.com címre!

HARANG

ÚJ BRONZHARANG eladó. 715 kg-os, G hangú, díszített. Érdeklődni: 06/30-728-8161, info@harangontode.hu, www.harangontes.hu

KÖNYV

LUCANUS, kiváló történelmi regény Szent Lukács életéről, evangéliumának keletkezéséről. Országosan kapható a Libri és a Lira könyvesboltokban.

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szent-ségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládba elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországra, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórícz Zsigmond út 141.): december 18-án 18 órától 21-én 13 óráig *Isten-szeretőknek* címmel tart karácsonyi lelkigyakorlatot Kovács Cs. Albert atya. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

GYÓNTATÁS

Budapest gyóntatószéke – Kibővült gyóntatási és liturgikus rend a pesti ferenceseknél (Pesti ferences templom, Budapest V., Ferenciek tere 9.). Gyóntatás: hétfőtől péntekig 6–12 óra között, valamint 16–22 óra között; szombaton 6–12 óra között, valamint 16–19 óra között; vasárnap 6–12.30 óra között, valamint 16–20.30 óra között. További részletek, gyóntató- és gyóntatásrend-beosztás: <https://pestiferences.ferences.eu>

SZABADEGYETEM

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.) A viharon túl: A béke erejének felfedezése címmel előadás-sorozatot indítottak. Az egyes alkalmak csütörtökönként 19 órakor kezdődnek, és körülbelül 20.15 óráig tartanak. A következő alkalom időpontja: december 14. Téma: Közösség-építés a közösségek krízisének korában. Előadók: Révay Edit és Nobilis Mária. Szeretettel várják az érdeklődőket a beszélgetős előadások alkalmaira.

KOLLÉGIUMI FELVÉTELI

A Brenner János Hittudományi Főiskola felvételt hirdet három kollégiumába a 2023/2024-es tanév tavaszi félévére. Jelentkezési határidő: 2023. december 15. Bővebb információ: <https://bjhf.hu/kollegiumok>

SZAKMAI NAP

Van megoldás címmel szakmai napot tartanak papok és lelkipásztori munkatársak számára a gyermekvállalás kérdéseiről Budapesten, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Irodaházában (Budapest VI., Városligeti fasor 42.) december 8-án, pénteken 10 és 16 óra között a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Családügyi Bizottsága, a Katolikus Szeretetszolgálat és az Országos Lelkipásztori Intézet szervezésében. Szeretettel hívják és várják a pap testvéreket és munkatársaikat a programra, ahol őszinte választ

ÚJRA KAPHATÓ A ZARÁNDOKZSEBKÖNYV. A jezsuita rendalapító ünnepe alkalmából jelent meg a *100 lépés Loyolai Szent Ignáccal* alcímű kötet harmadik, immár női zsebekkel is kompatibilis méretű kiadása. A Jezuista Kiadó szándéka az volt, hogy a kiadvány a formájával is segítse áthidalni az ötszáz év távolságot, utat nyisson egy mai szemmel is meglepően modern gondolkodású spirituális mester világába, és meditációs ima, lelkigyakorlat vagy éppen zárandoklat során is használható legyen.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÉPÜLETSÜLLYEDÉS, falrepedés megállítása, vizes, nyirkos, sa-létomos épületek szigetelése. T.: 06/20-228-0453

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

kaphatnak erkölcsi és gyakorlati kérdéseikre egyaránt. Jelentkezési határidő: 2023. december 6., szerda. További információ és részletes program: <https://oli.katolikus.hu>

KIÁLLÍTÁS

Adventi Mária-kiállítás megnyitó és tárlat lesz december 8-án, pénteken 15 órakor Budapesten, az V. kerületben, a Városház utca 4. szám alatt. Az itt kiállított alkotások egy több mint tizenötezer darabos vallási-művészeti és kegytárggyűjtemény részét képezik, a tárgyak a világ minden tájáról, jelentős, részben ismert Mária-kegyhelyekről származnak. Az eseményen közreműködik a Lélekhang kórus. Tárlatvezetés: szerdánként 17 órától, szombatonként 16 órától. Csoportoknak előzetes egyeztetés szükséges nyitvatartási időben. Egyeztetés: 06/20-299-3333 A belépés díjtalan!

KÖNYVBEMUTATÓ

Fordítva mondom címmel beszélgetéssel egybekötött könyvbemutatót tartanak Budapesten december 8-án, pénteken 17 órakor, a Bibliamúzeumban (Budapest IX., Ráday u. 28.). Bogárdi Szabó István és Korzenszky Richárd beszélgetnek békéről, háborúról, karácsonyról advent második hetében. A belépés ingyenes. A helyszínen megvásárolható Bogárdi Szabó István *Fordítva mondom* című új kötete. Minden érdeklődőt szeretettel várnak!

A bűnbánat és a béke iskolája – Koncz Attila teológus (Lourdes) és Kuzmányi István igazgató-főszerkesztő (Fatima) zárandokútikönyveinek bemutatója lesz Lourdes-ról és Fatimáról december 14-én, csütörtökön 16.30 órától az Egri Érseki Palota Turisztikai Látogatóközpontban (Eger, Széchenyi u. 3.). Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

JÓTÉKONYSÁGI KONCERT

A szatmári irlgalmas nővérek Szent Vince Idősek Otthona javára adventi koncert lesz Esztergomban, a zárdatemplomban (2500 Esztergom, Pázmány Péter u. 18.) december 8-án, pénteken 18 órától. Közreműködik: Pitti Katalin, Pálmai Árpád, valamint a Zsolt Nándor Katolikus Zeneiskola tanárai. A belépés ingyenes, adományt szívesen fogadnak. A koncert bevételét az otthon lakószobáinak felújítására fordítják. A részvételi szándékot a 06/20-775-2387 telefonszámon kérjük jelezni. Bővebb információ: <https://szentvinceotthon.hu/>

Az enyingi orgonáért tartanak jótékonyági koncertet december 15-én, pénteken 19 órától a Nepomuki Szent János-templomban (Enying, Szabadság tér 4.) Vendég: Peter Šramek énekes. Bővebb információ: enyningiplebania@gmail.com

„Emberbőrbe bújít Isten” címmel Lackfi Jánossal és a Mag-nificat zenekarral jótékonyági estet rendeznek a budapesti Szent István-bazilikában (Budapest V., Szent István tér 1.) december 18-án, hétfőn 19.30 órától. A bevételt a Katolikus Karitászszerű gyermekek és családok karácsonyi támogatására fordítja. A nemes ügyet az alábbi módokon is támogatni lehet: az 1356-os adományvonalon hívásonként 500 forinttal, a karitasz.hu oldalon bármilyen összeggel, online adományozással. Az eseményre a belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrálni QR-kód segítségével vagy a 06/1-372-0910-es telefonszámon lehet.

SZAKMAI NAP

Zenés színpadi produkció lesz „Tegy engem békéd eszköze-vé” címmel Szentendrén, a Ferences Sportsarnokban (Szentendre, Áprily Lajos tér 3.) december 21-én, csütörtökön 18 órától, a Dramatizált Biblia társulat és az Eucharist együttes közreműködésével. Az előadásra előzetes regisztráció szükséges. Bővebb információ és regisztrálási lehetőség: <https://ferencesgimnazium.hu>

A rák minden fajtájának tökéletes gyógyításáért és a gyógyulásokért, megtérésekért imádkozunk (rózsafüzér, dicsőítés, szentmise és szentségimádás lesz) a belvárosi Szent Anna szer-vita templomban (Budapest V., Szervita tér 6.) december 10-én 13 órakor. A 15 órai szentmisét Eredics Gergő atya mutatja be, zenei szolgálatot ad Liliom Zsuzsa, valamint Havasi Tibi és barátai. Mindenkit szeretettel várunk! Az alkalomra készüljünk imával, böjttel, jó cselekedetekkel és bűnbánattal!

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint

ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

Ajándékozzon élményt a karácsonyfa alá a család minden tagjának!

Mindszenty József Látogatóközpont
Zalaegerszeg
www.mindszentyneum.hu

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL

AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

2024. február 9-12. | 4 nap | 324.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

PORTUGÁLIAI KÖRUTAZÁSSAL

2024. március 13-18. | 6 nap | 389.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

2024. március 13-17. | 5 nap | 129.900 Ft/fő

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

2024. április 3-7. | 5 nap | 134.900 Ft/fő

PIETRELCINAI SZENT PIO ATYA NYOMÁBAN

2024. április 22-28. | 7 nap | 314.900 Ft/fő

NEMZETI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

2024. április 22-28. | 7 nap | 339.900 Ft/fő

DÉL-ERDÉLYI ZARÁNDOKKÖRÚT

ÉS A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚ

2024. május 15-20. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

BALTIKUMI ZARÁNDOKKÖRÚT

2024. július 7-14. | 8 nap | 649.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050

www.viasacra.hu

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

KATOLIKUS HETILAP

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2023. DECEMBER 4.

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető
a kiadónál, a postán.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körösy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábián Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4680 Ft, fél évre: 9360 Ft, egy évre: 18 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Közösséget formált A helység kalapácsa

A szentendrei Ferences Gimnázium végzőseinek bálján jártunk

Több mint ötven éve hagyomány a FerBál a szentendrei Ferences Gimnáziumban, a végzős osztályok egyik legfontosabb eseménye, a búcsúbál. Különlegessége, hogy a szokásos táncok, osztálybemutatók mellett a résztvevők színpadi előadással is készülnek. November 25-én bátor vállalkozás, Petőfi Sándor A helység kalapácsa című vígoperajának színrevitele nagy sikert aratott.

A FerBál a középiskolától való búcsúzás első eseménye, a gyerekkor lezárása, és kilépés a felnőtt világába. Bécser Róbert OFM igazgatóval és Fejes István OFM igazgatóhelyettesel beszélgettünk arról, hogyan búcsúznak a végzősök, hogyan kísérik őket ezen az úton, milyennek látják felkészültségüket, a világot, ahol el kell kezdeniük az életüket.

Hónapok óta készülnek a szentendrei Ferences Gimnázium végzős osztályai a FerBálra. Ez az iskolától való búcsúzás első eseménye számukra. Színdarab, osztálytáncok, keringő, néptánc, az osztályok bemutatkozásai, majd szabad tánc a programja.

Idén merész volt a darabválasztás: a három 12-es osztályból verbuválódott alkalmi társulat Petőfi Sándor műfaj- és stílusparódiának szánt darabját, *A helység kalapácsa* című vígoperát vitte színre.

„A Petőfi- emlékévé bátorított, hogy belevágjunk, holott maga a mű idegen a gyerekeknek, és nem is színpadra szánt. Tudtam, hogy nehéz

A diákok a nehéz szövegeket könnyedséggel adták elő, a narrátorok jól átadták úgy az eposz patetikus, mint a kiszólogató, köznyelvi sorait. Kiaknálták a poénokat, láthatóan élvezték a sok nyakatekert meghatározást, szószaporítást, s ezzel életet tudtak vinni a szövegbe.

A színpadra vitel nagyszerű összjátékra tett tanúbizonyságot. Soós Sándorné Veres Rózsa tanárnő meg is jegyezte: „Rengeteg értéke van:

az egyik, hogy a három osztály egy közösséggé kovácsolódik a munkában.”

A szentendrei gimnáziumban helyi hagyomány, hogy elválasztották egymástól a szalagtűzést és a FerBált, a végzősök búcsúbálját – kezdi a beszélgetést Bécser Róbert OFM. „A FerBál a végzős diákok gesztusa szüleik, tanáraik felé. Olyan, mint egy

nak dolgozni. Az a tapasztalat, hogy tudják, mi a dolog tétje, s aki elvállal valamit, azt meg is szervezi. A tanár ilyenkor hátrébb lép; engedi, hogy a diákok mindent kézbe vegyenek. Érezhető, hogy mindenkit egy belső drive hajt; nagy hatásokkal képesek dolgozni” – mondja el tavaly végzett osztályáról István testvér. Hozzáteszi:

A ferences gimnáziumban a búcsúaszt belsőleg is igyekeznek meg alapozni, ennek megfelelően állítják össze a hittanórák tematikáját, ezt segítik a lelkinapok, lelkigyakorlatok és a végzős évfolyam zárandoklata Assisibe.

A gimnázium első éveiben hittanból az ismeretátadás a lényeges. 10. és 11. osztályban az erkölcsstan sok beszélgetésre ad lehetőséget. „Ebben a két évben sok mindent »háttérbe tesszünk«, a családi élet, a párkapcsolatok és az életvezetés van a középpontban. Nagy hangsúlyt kap az önismeret. Főként kiscsoportokban

Fejes István testvér elmondja: „Kivételes látni azt a belső érési folyamatot, hogy a diák bejön kamaszként, és távozik szinte felnőttként. Nagy ajándék, ha úgy tud kilépni valaki, hogy a gyerekhitét felnőtthitre váltja. Ez nem megy egyszerűen. Van, aki keres, és csak nem látja az utat. Ezt a folyamatot segíteni tudjuk, de igazán befolyásolni nem. Diákjainktól gyakran hallom, érzik a ferences burkot, ami körbeveszi őket, és félnek, hogy ebből ki kell lépniük. Jogos a félelem, hiszen olyan közegbe kerülnek ki, mely akár a hit, akár az emberség szempontjából inkább támadó, mint támogató.

Ezért összeállítottunk harminchárom olyan kérdést, amit biztosan megkapnak, ha a hitük felől tudakozódnak, akár hogy próbára tegyék őket. Ilyenkor van húsz másodperce az embernek, s ha nem tud frappánsan válaszolni, elszalad a lehetőség. Fel kell készülni, ha kilépnek innen, saját kezükbe kell venniük az életük irányítását.”

lesz megbirkózni a szöveggel. Szeptemberben beérkeztek a jelentkezések, kiválasztottuk a szereplőket, elkezdődtek a próbák. A gyerekek egyre jobban beletaláltak, megjött a kedvük, meglátták a tehetségüket; lehetőséget kaptak kreativitásuk megmutatására, s ez azzal járt, hogy a művet is megszerették” – meséli Soós Sándorné Veres Rózsa magyartanár, aki a színpadra állítást irányította Mocskonyiné Nagy Emese tanárnővel, a darab zenei és táncos jeleneteinek betanítójával együtt.

„Felöltöztették” a darabot: ének, zene, tánc gazdagította Petőfi Sándor művét. Beépítettek Petőfi-verseket, köztük több bordsálat, valamint Fehérvári Lilla és Mocskonyi Dörgő öregdiák Petőfi-vers-megzenésítéseit. A darab teljes zenei anyagát ugyancsak ők szerezték. Hangulatfestő élő zenével kísérték az előadást.

Hetvennyolc diák és két öregdiák vett részt a produkcióban – fontos szempont volt ugyanis, hogy minél többen bekapcsolódhassanak az előadásba. Törekednek arra, hogy a zenés-táncos-énekes tehetségű diákok megmutatkozhassanak.

Kiváló előadást láthattunk, a diákoknak sikerült életre kelteniük Petőfi Sándor ízes humorú hőskölteményét. Az első percben elfelejthették, hogy két hónap alatt született produkciót látunk, melynek szereplői többségében erre az alkalomra váltak életükben először színjátszókká.

nagy csokor virág, mellyel a diákok megköszönik a 4-6 évet, amit nálunk eltölthettek. Mintha azt mondanák: »Megmutatjuk, mire jutottunk«; és széles keresztmetszetet nyújtanak élményeikből. Van osztálmúzeum, ahol bemutatják magukat egyénenként és közösségként is; mit jelentett nekik a ferencesesség, mit szerettek meg itt, mit kaptak” – mutatja be az igazgató az egyik hagyományt.

Fejes István OFM azt emeli ki, hogy a diákok nagy szabadságot kapnak a programok kialakításában. „Fontos nekik, hogy felnőttként tud-

„Ábránd, hogy teljesen közös a munka, és mind a harminchat diák kivesszi a részét a feladatokból. De ha van egy jó osztályközösség, abban van egy húzó mag, aki viszi a szervezést, így már könnyebben kapcsolódik a többi.”

A FerBált januárban követi a szalagtűzés, májusban a ballagás, az érettségi megmérettetése, majd jön a legutolsó hagyomány: a diákok a díszudvaron álló kopjafába verik be rézszegecsekkel monogramjukat, ahogy egykor a szakmai vándorútra induló inasok.

dolgozunk, amit nagyon szeretnek a diákok. Magukról is szívesen beszélnek, egymással is mélyre tudnak evezni. Az utolsó évben a fundamentális teológia segít megalapozni a hitüket. Ütköztetünk, megnézzük, miként tudjuk a nagy világvallásokkal összekapcsolni a katolicizmust, mik a különbségek, mitől határolódunk el, és mit vallunk közösen. Diákjainkat arra igyekszünk felkészíteni, hogyan lehet élni egy posztmodern, szekularizált, hitetlen világban” – írja le a céljukat Fejes István testvér.

„Bár szívesen lennék a hab a tortán, de nem ritka, hogy nincs torta, tehát nincs családi háttér, nincs hitismeret, vagy egészen más a légkör otthon. Egyre gyakoribb, hogy a gyerekek krízisből jön, megrendül hite a felnőtt világában. Ilyen helyzetben nagyon nehéz akár erkölcsi értékeket is átadni. Jó, ha van torta, mert néhány lelkigyakorlat nem pótolhat éves hiányokat” – mutat rá a náluk is tapasztalható nehézségekre Bécser Róbert.

Bécser Róbert OFM szerint is fel kell készülni a változásra. „Annyira ritkák a biztos pontok. Fontos a jó alma mater, ami erkölcsi tartást tud adni, és megtartó hitet a változó világban. A gimnázium talán az utolsó lehetőség, hogy igazán jó közösséghez tartozzon valaki. A legtöbb jóbarátot, akikre igazán lehet számítani, akikkel igazi közösségi élményük volt, túlnyomó többségben a gimnáziumi évek adják” – mondja az igazgató. Azt látja, a többség nagyon nehezen választ pályát, de még ennél is nehezebben történik a párválasztás, a párkapcsolatban való elköteleződés.

István testvér a döntésre való képesség kialakítását hangsúlyozza. „A korosztály legnagyobb problémájának azt látom, hogy nem tudnak, nem mernek dönteni. Azt próbálom közvetíteni nekik: nem az a legfontosabb, hány százalék lett az érettségid, hanem az, hogy merj dönteni. Ne engedj, hogy harmincévesen is egyedül maradj, legyen melletted, akivel le szeretnéd élni az életedet!” – mondja. Ennek fontosságát visszhangozta Petőfi Sándor *Ha szavaid megfontolom* című verse is, melyet a FerBál néptáncbemutatóján énekeltek: „Nem óhajtok én egy tavaszt, / Hogy véled átmulassam azt, / Sem egy tavaszt, sem egy telet, / Hanem egész életemet!”

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Érték - és gyermekközpontú nevelő

Sapszon Ferenc karnagy Prima Primmissima díjban részesült

Idén is tíz kategóriában adták át a Prima Primmissima díjakat a magyar szellemi élet, a művészet, a tudomány és a sport jeles képviselőinek Budapesten, a Müpában tartott díjátadó gálaesten december 1-jén. Sapszon Ferenc Kossuth- és Liszt-díjas karnagy mások mellett a magyar zeneművészet kategóriában vehette át a kiüntétést.

A húsz évvel ezelőtt alapított elismerés díjátadó ünnepségén Csányi Sándor, a Prima Primmissima Alapítvány kuratóriumának elnöke helyett idén Freund Tamás neurobiológus, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) elnöke köszöntötte a meghívottakat a kuratórium nevében.

A gálaesten jelen volt Lévai Anikó, Orbán Viktor miniszterelnök felesége; Pintér Sándor belügyminiszter, Nagy István agrárminiszter, Lantos Csaba energiaügyi miniszter, Áder János és Schmitt Pál korábbi köztársasági elnökök, valamint Plácido Domingo operaénekes.

„Ez az ünnep arra a felelősségre emlékeztet bennünket, hogy ápoljuk és támogassuk a tehetséget, segítsük a következő generációkat az álmaik megvalósításában” – fogalmazott Freund Tamás, hozzátéve, hogy az eseményen jelen lévő vállalkozások támogató tevékenysége nem csupán felelősségérzetüket példázza, hanem egyúttal befektetést is jelent a társadalom gazdagabb és egészségesebb jövőjébe.

Idén is tíz kategóriában vehették át a Prima Primmissima díjakat a ma-

gyar szellemi élet, a művészet, a tudomány és a sport jeles képviselői a december 1-jén tartott díjátadó gálaesten.

Magyar építészet kategóriában Ferencz Marcel építész, egyetemi tanár; magyar képző- és iparművészet kategóriában Lukácsi László üvegszobrászművész; magyar oktatás és köznevelés kategóriában Katz Sándor középiskolai matematika-fizika szakos tanár; magyar tudomány kategóriában Kiss L. László fizikus, csillagász; magyar irodalom kategóriában Kontra Ferenc író, költő, műfordító, szerkesztő vehette át a Prima Primmissima díjat.

Magyar ismeretterjesztés és média kategóriában az M4 Sport televíziós sportsztorra kapta az elismerést. Magyar sport kategóriában Faragó Tamás olimpiai, világ- és Európa-bajnok vízilabdázó, mesteredző; magyar népművészet és közművelődés kategóriában Gőz László harsonaművész, a Budapest Music Center alapítója és vezetője; magyar zeneművészet kategóriában Sapszon Ferenc karnagy; magyar színház-, film- és táncművészet kategóriában Tarr Béla filmrendező, forgatókönyvíró vehette át az egyenként tizenötmillió forinttal járó elismerést.

Az ugyancsak tizenötmillió forinttal járó közönségsdíjat Hollerung Gábor karmester, karvezető kapta.

Sapszon Ferenc Kossuth- és Liszt-díjas karnagy zenészcsaládban született. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerzett karnagy

diplomát 1977-ben. Öt kórust vezetett, köztük a két olimpiai bajnok kórust, az 1978-ban általa alapított Jubilate leánykart és az 1996-ban szintén általa életre hívott Cantate vegyes kart.

1988-ban megalapította Magyarország első tizenkét évfolyamos kórusiskoláját. A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolának azóta is művészeti vezetője és karnagyja. A nemzet művésze szerint a kodályi hagyományokat őrző kórusiskola érték- és gyermekközpontú nevelő iskola, ahol a zene nyújtotta „napi katarzis” nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a gyerekek teljes emberré váljanak. Sapszon Ferenc az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus zenei bizottságának elnöke és Ferenc pápa Magyarországi látogatásakor a zárómise zenei felelőse volt.

Forrás: MTI

Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

HÍREK KÉPEKBEN

• **Emberbőrbe bújt Isten** címmel zenés-verses játékonysági estet rendez a Katolikus Karitás a leg- elesettebbek megsegítésére december 18-án 19.30 órakor Budapesten, a Szent István-bazilikában, Lackfi János költő és a MAGnificat együttes közreműködésével. Az eseményen a részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

• **A görögkatolikus templom és Nyírbogát város új ekességét, a templomtornyot és kilátót november 26-án szentelte meg Szocska A. Ábel nyíregyházi megyéspüspök.**

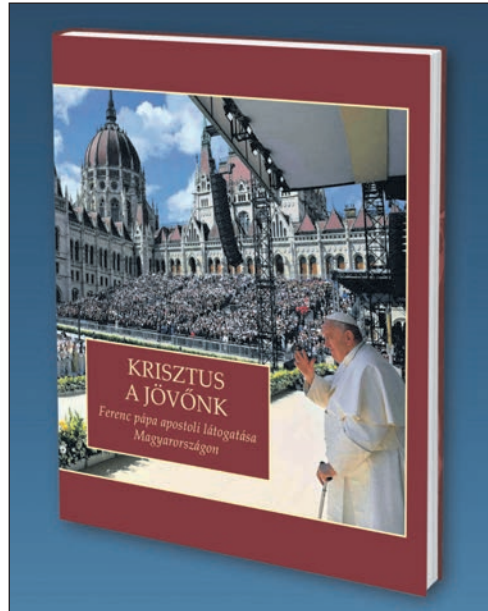
• **Az ENSZ éghajlatváltozási konferenciáját (COP28) november 30. és december 12. között tartják az Egyesült Arab Emírségekben.** Az eseményhez kötődően Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Caritas in Veritate Bizottságának elnöke november 30-ára ökumenikus imádságot szervezett a jó célok elérése érdekében.

Krisztus a jövőnk

Megjelent Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatásának díszkötet

Lapzártánk után, december 5-én, kedden jelenik meg a Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon című díszkötet, mely már megrendelhető az Új Ember könyvesbolt weboldalán, és december 5-től kapható az Új Ember könyvesboltban.

A díszkötetet a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) megbízásából a Magyar Kurír adta ki. A kiadvány felelős szerkesztője Tóth Tamás, az MKPK titkára, a pápalátogatás általános koordinátora.

A kötethez Michael W. Banach érsek, apostoli nuncius írt előszót, melyben hangsúlyozza: „Ez a kiadvány értékes lehetőséget kínál arra, hogy a szemet gyönyörködtető képeken és a szívet megindító szava-

kon keresztül újraéljük Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatásának legemlékezetesebb pillanatait, a Szentatya legfontosabb tetteit és gondolatait, melyek üzenetet hordoznak Szent István földjén, nemcsak az ország, hanem elsősorban a Katolikus Egyház jövője szempontjából.”

Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatásának céljáról és jelentőségéről szép összefoglalást adhat az a bejegyzés, amelyet a Szentatya a köztársasági elnök asszonyánál tett látogatása alkalmával írt az emlékkönyvbe Magyarországról, ebből a »történelemben és kultúrában gazdag« országból, illetve hogy »Budapestről, a hidak és szentek városából egész Európára gondolok, és azért imádkozom, hogy – egységben és szolidárisan – korunkban is a béke háza és a befogadás próféciája legyen«.

Ferenc pápa a nyitottság és a remény üzenetét akarta felmutatni Európa történelmének e nehéz időszakában, amely minden bizonnyal tele van kihívásokkal a keresztény hit számára.

A kötethez írt ajánlójában Tóth Tamás, a pápalátogatás általános koordinátora rámutat: Fontos, hogy örömmel és hálával emlékezzünk a csodára, amelyet az apostoli látogatás alkalmával átélhettünk, azonban ahhoz, hogy ez ne csak három napig tartson, az is szükséges, hogy a Szentatya gesztusai és szavai minél több helyre eljussanak, és minél több embertársunknak közvetíthessék az evangéliumi örömhírt: Krisztus a jövőnk!

Ebben szeretne segítségül szolgálni ez a gazdagon illusztrált kiadvány,

amely egyidejűleg hálátelt emlékezés és szerény biztatás: az események háttérének rövid bemutatása, az elhangzott köszöntők és tanúságtételek szövegei, de legfőképpen a pápa tanítása egyszerre emlékeztetnek bennünket az apostoli útra, és kínálják fel annak a lehetőségét, hogy engedjük tovább növekedni magunkban a magyarországi látogatás kegyelmeit.”

A díszkötet többek között bemutatja az apostoli látogatás előzményeit, a szervezés egyes fázisait, és teljes terjedelmében közreadja Ferenc pápa magyarországi tartózkodása idején

elmondott beszédeit, a hozzá intézett köszöntőket és a tanúságtételeket. A kiadvány végén a látogatás érdekességeibe is bepillantást nyerhetünk.

A díszkötet végül, de nem utolsósorban a hála, a köszönet és az elismerés hangján szól a tisztelt Olvasóhoz, és megnevezi mindazokat, akik aktívan segítettek e történelmi látogatás létrejöttét.

A kiadványt Baranyai Béla gondozta, a szerkesztésben közreműködött: Ernyey Áron, Fritzné Tókes Éva, Kuzmányi István, Sebő Balázs. A borítótérvt Sümeghy Kata készí-

tette. A kötetben található számtalan magas minőségű kép Lambert Attila, Merényi Zita, Wágner Csapó József, Turjányi Tuzson és Zuggó Zsolt munkáját dicséri.

A *Krisztus a jövőnk – Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon* című díszkötet megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban, illetve december 5-től megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7-8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9-18 óráig).

Magyar Kurír